

Štev. 19.

Entered as Second-Class Matter July 28th, 1905, at the Post-Office at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 9. maja 1913.

Kdork ne misli svobodo, se ne smi boriti za svobodo!

Leto XII.

Razgled po svetu.

Avstro-Ogrsko.

Dunaj. — Tukajšnji vodeči časnik so pobiti nad poročili, da nameravate Avstrija in Italija skupno korakati v Albanijo, in izražajo bojazen, da najo postati najresnejše komplikacije, ne da bi nasproti stale kake kompenzacije.

Gradec. — V brambovski kasarni si je poddesetnik Kuppenik na nenavaden način vzel življenje. — Ko je imel polk izkoračiti, postavil se je Kuppenik v skladišču pred strojno puško, v njo vtaknil celi pas nabojev, pritrdil vžigalno vrvi in tako sprožil več strelcev. Nekoliko krogel mu je prodrlo sree, da je bil na mestu mrtev in grozno razmesarjen.

Nemčija.

Mannheim. — Ko je veliki vojvoda Friderik iz Badena s svojim spremstvom zapustil tukajšno postajo, da se poda na dirkališče, napadel ga je neki moški v delavski obleki ter nameraval v njega nož zasadi. Veliki vojvoda je napadaleca sunil, da se je po tleh zvalil in tako napad preprečil. Seveda so napadaleca prišli.

Velikbritanija.

London. — Na Trafalgar Square je prišlo 1. maja povodom sklicanega zborovanja "Free Speech Defense Committee" do silnih prizorov. Edino premišljeni nastop socialistični Keir Hardie je preprečil resni upor. Hardie in neki liberalni govorniki so kritikovali vlado zaradi njenega vedenja glede svobodnega govora.

Nemiri, v teku katerih je opetovano prišlo do spopadov med policisti in vdeleženci, so trajali dve uri. Policija je imela težavno stališče. Ob času, ko se je pela maršelejza, prihajale so socialistične in razne druge delavske organizacije, katerih se je nabralo do 20.000 oseb.

Dovoljenje za obdržavanje veleborovanja je bilo v zadnjem trenutku dano s pridržkom, da sufragetke ne smejo govoriti. Pristasi "Women's Social and Political Union", ki niso smeli v sprejeto tvoriti svoj oddelek, marčali so s pristanskimi delavci. Toda njih zastave je bilo povsod videti.

Francija.

Paris. — Tukaj so baje razkrili anarhistično zaroto, ki je nameravala umoriti Španskega kralja Alfonza ob priliki poseta v Francijo, in iscer pravi policija, da je zasledila zaroto v Montpellirju v južni Franciji. Pri več prijetih anarhistih je bilo dognano, da so bili v dopisovanju s španskimi anarhisti ter so jim bili odvzeti razni tozadevni spisi. Za časa bivanja kralja na francoski zemlji, bo uvedeno strogo policijsko nadzorstvo.

Italija.

Rim. — Italijanski vnanji minister, markez di San Giuliano, in španski poslanik sta podpisala pogodbo, po kateri bodo Italijani in Španci medsebojno skrbeli za kolikor možno dobre oskrbe njih podanikov v Libiji in Maroku.

Grško.

Aten, 6. aprila. — Aleks Shinas, kateri je v Solunu umoril grškega kralja, je danes izvršil samomor; skočil je skozi okno policijske stacije.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Vse cenjene naročnike, ki dolgujejo naročnino, vljudno prosimo, da isto čimprej izvolijo poravnati, da jim zamoremo list še nadalje pošiljati.

Delavsko časopisje je najmočnejše orožje delavskega ljudstva.

Iz Balkana — Črna gora se je podala.

Cetinje, 5. maja. V soglasju s tozadevnimi zahtevami velesil je danes kralj Nikolaj odredil, da zapusti trdnjavo Skader.

Ko je kralj Nikolaj dne 23. aprila po šestmesečnem obleganju, katero je zahtevalo tisoče človeških žrtve, končno zavzel trdnjavo, izrazil se je bil, da jo pod nobenem pogojem zopet ne predá in da jo bo branil do poslednje kaple krvi. Položaj se je medtem predrugačil in postal skrajno kočljiv. Vlasti so stavile Črni gori ultimatum, popustiti trdnjavo, ki so jo določile za nameravano Albansko državo, ali pa zgrabijo za orožje.

Avstrija je delala odločne naredbes da ugotdi zahtevam velesil ter osredotočila veliko vojaštva v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji, medtem ko so ostale države blokirale črnogorski zaliv Antivari.

Toda vse te priprave niso zadostovale, da bi omajale sklep kralja Nikola. Seveda, en del v Skadru vtaborjenih krdel je odšlo, toda za nič drugega, kakor se je kmalu izkazalo, kot da bi zabranili pot prihajajočih Avstrijcev. — Nato je v Cetinje došla vest, da ste se Italija in Avstrija sporazumeli za rešitev "albanskega vprašanja", in da ni šlo samo za strah, kar se je dalo posneti iz tega, ko je Avstrija pripravljala velika krđela vojaštva kot ekspedicijo v Skader.

Kakšno stališče bo o tem zavzemala Rusija, bilo je pereče vprašanje za vso Evropo, in bilo je rešeno z enim udarcem, ker stopila je na stran Avstrije in Italije ter Črni gori namignila, da mora Skader prepustiti. Vsa Evropa se je oddahnila, kajti bati se je bilo, da bo Rusija Avstriji zabranila pohod proti jugu.

Obenem je bilo kralju Nikolaju sporočano, da bo teritorielno odškodovan ako ugotdi zahtevi. In se je istega dne pravljala osiaviti trdnjavo.

London, 5. maja. Sem došla brozjavna poročila naznanjajo, da je Črnagora pripravljena Skader velesilam prepustiti. In se je še istega dne pravljala osiaviti trdnjavo.

Berlin, 5. maja. — Črnagora je vnanji urad obvestila, da izroči Skader velesilam in kralj Nikolaj je zagotovil nemškemu poslaniku, da bo črnogorsko vojaštvo v 24 urah Skader ostavilo. (Kedaj pride čas, ko bo reklo ljudstvo: Nočem!)?

NAPREDNE SLOVENKE.

Iz Clevelanda se nam poroča, da bode 11. maja zopet naselbina odeva v praznično slavlje. Žensko podporno društvo "Napredne Slovenke", razvije na ta dan svoj pomeni prapor, ki bo viden simbol zavednosti članice. — Društvo "Napredne Slovenke" je že marsikaj koristnega izvršilo v procvit naselbine in je tedaj pričakovati impozantne manifestacije. — Njih požitvalnost in delavnost pri raznih društvenih prireditvah je znana vsem Clevelandčanom; dolžnost naprednih društev je torej, da 11. maja pokažejo svojo simpatijo društvu "Naprednim Slovenkam" s tem, da se stnejo kot ste na vrsto prebujenih trum ter pokažejo, da znajo ceniti zasluge omenjenega društva.

Apelira se zlasti na člane in članice društva "Lunder-Adamič", da nikdo ne izostane ter tako vsaj deloma vrnejo prijaznost, ki jim jo je društvo izkazalo ob priliki razvrtja njih prapora. Vsakdo naj bode toraj priča, ko se bojo napredni prapori pobratili z krasno novo zastavo v znak trajne solidarnosti.

Razne novice.

JUSTIČEN UMOR ZA PET CENTOV.

Še ne dolgo tega so listi poročali o justičnem umoru za pet centov. To se pravi: Dovolj je če pravimo, da se je ta umor izvršil v državi Virginija. Trinajstletni deček iz šole grede, je vroč poleten dan ukradel steklenico pet centov vrednosti sodovice in bil zato obsojen na, čujte in strmite: ENAJST LET ZAPORA! To se je dogodilo že pred tremi leti in smo o tem tudi že poročali, pa smo mislili da je dečka sodil kak inkvizitor a bo že višje sodišče obravnavalo tudi ž njim ter ga podučilo o to zadevnih paragrafi in če teh ni pa vsaj o dostojnosti naše justice. — Toda, po preteku treh let se je oni dan višje sodišče zdramilo iz kimajočega spanja in pokimalo sodniku inkvizitorju, da je dobro naredil in da naj še tako nadaljuje. Pereat Justicia!

Grozno se morejo v Evropi ali kjerkoli, smejati, če zasledujejo ameriškim sodnijskem razpravi in razsodbam.

Za stekleničico sodavice enajst let, za hleb kruha devet let, za dva centa je nek dečko bil obsojen na šest let zopora in nek poštni vslužbenec za 65 centov devetnajst let! a obratno so kapitalisti, če vpropastijo kako velepodjetje obsojeni jako miho in še tedaj so navadno pomiloščeni! Da, enakopravnost in prečloveškoljubje tako, da je groza!

Dodatek k cerkveni zgodovini.

Iz katoliškega časopisa "The Morning Star" z dne 19. aprila t. l. posnamemo sledeči dodatek k zgodovini rimo-katoliške cerkve: "Sv. Peter je bil oženjen a zapustil je ženo in sledil gospodu. V začetku krščanstva so bili duhovniki oženjeni, in šele 400 let po Kristu je bil vpeljan celibat." — Seveda, katerega večina rimo-katoliških duhovnikov tako izpolnjuje da je za počt!

Duhovnik obsojen na vešala.

Fort Smith, Ark. — Rev. Marion Capps, metodiški duhovnik, je obsojen v smrt na vislicah in bo obešen 30. t. m. Capps je bil spoznan krivim, da je tri svoje otroke sežgal. V svoji hiši v Bonanza, je vseh svojih pet otrok v postelji s petroljo polito z vrmi privezal in potem hišo zažgal. Rešena 15 letna Berta Capps in njen brat Ellis sta izpovedala, da sta se prebudila, ko je oče vrata zaklepal, in da se vrvi nista mogla rešiti, dokler niso pregorele.

Rešeni.

Walsenburg, Colo. — Dne 28. m. m. zvečer je bilo 29 delavcev Colorado Fuel and Iron Co. zasuti v majni blizo Rouse. Neki 400 čevljev globoki soht se je porušil in veliko tisoč ton premoga je zaprlo glavni izhod. K sreči so zašuti našli nek omake, ne rešeni soht, kateremu se imajo za rešitev zahvaliti. Plazoč, po preteku več ur so prišli zopet na površje.

Dopuščen.

Washington. — Delavski minister Wilson je odredil, da sme ruski podložnik Samuel Orlofsky v deželo svobode. Orlofsky je bil od naselniškega urada v San Francisco označen kot "nezaželeni priselnik", ker je bil v Rusiji zaradi političnih zločinov obsojen in v Sibirijo poslan.

Aretirani socialisti.

Charleston, W. Va. — F. Merriek in John Ramsey, ki sta v zvezi z nekim socialističnim listom, sta bila pod obtožbo aretirana, da sta obelodanila članek v katerem ščuvata na upor. Areticijo je izvršila vojaška oblast in izvir temu je štrajk premogarjev.

Podpora za matere.

Harrisburg, Pa. — V Pennsylvaniji je načrt postal zakon po katerem se uvede penzijski sistem za matere. Tozadevni zakon določa komisijo iz petih članov oziroma članice, katere izmed ženskih imenuje governor za vsak okraj (County).

Podpore, ki se bodo plačevale podporo potrebnim otročnicam ne bodo presegle \$12 na mesec za enega in ne \$20 za dva otoka.

Razsodba potrjena.

Washington, D. C. — Razsodbo, katere je bila pred leti zaradi preziranja sodišča izrečena proti Samuel Gompers, predsedniku; Fr. Morrison in John Mitchellu, uradnika American Federation of Labor, je sedaj prizivno sodišče distrikta od Columbia potrdilo. Proti Gompersu je izrečena zaporna kazn znižana na 30 dni, Mitchell in Morrison pa morata plačati vsaki po \$500, zapor jima je odpuščen.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA S. D. P. Z.

Kot je že poročano, se je pričela izvanredna konvencija S. D. P. Z. v Clevelandu, O. dne 5. maja t. l. ob 8 uri zjutraj in sicer v dvorani sobrata Primož Kogojca na 6006 St. Clair Ave. — Vse pošiljate in brozjavke tihoče se konvencije, naj se blagovoli pošiljati na naslov: Viljem Sitter, 6006 St. Clair Ave., Cleveland, O.

S bratskim pozdravom

Viljem Sitter, tajnik S. D. P. Z.

Kenvencija S. D. P. Zveze

se je pričela v ponedeljek 5. maja v Clevelandu v Primož Kogojevi dvorani na 6006 St. Clair Ave. ob 8 uri vjutro. Konvencijo je otvoril gl. predsednik Rovanšek. Za časnega predsednika, ki ima voditi konvencijo je bil nato izvoljen Josip Marinčič in podpredsednik Žele. Zapisnikarjem sta bila izvoljena Louis Bavdek in Zofka Birk. Nato se je določil dnevni red in sicer od 7. dp 12 ure predpoldan in od 2. do 5. ure popoldan z odmorom po 30 minut med vsakim sedenjem.

Delegatov z gl. odborniki je 57. Nato se je vršila volitev v razne odbore. Toliko za začetek.

Poročevalec.

V vednost

društvu Sava št. 87 S. S. P. Zveze v Cleveland, da smo Vaše pismo od 30. marca šele 5. maja prejeli. Sicer bi ne bili zrebanja za kolo priobčili, ker je proti zakonito; to v pojasnilo, v bodoče pa pišite naslov pravilno.

— Frank Syrr, Seattle, Wash. Vaš dopis od 6. marca smo istotako šele 5. maja prejeli, in zamoremo Vaši želji šele sedaj vstreti. Vzrok pomanjkljiv naslov. — Pozdrav!

Listnica uredništva.

"Kštelvretetar", Pittsburgh, Pa. Vaš dopis ne moremo priobčiti iz enostavnega razloga, ker ga živ krst ne razumi kaj hočete povedati. Brez zamere in zdravi!

Vse cenjene dopisovalce opetovano prosimo, naj spíšejo svoje dopise kolikor najbolj mogoče kratko in razločno. Dobimo dopise, s katerimi si moramo glavo beseiti predno razvozlamu skrivnost in konečno se pokaže, da bi s 10 ali 15 vrstami bilo vse povedano. Cenjeni dopisovalce so lahko razvidili iz Gl. Svobode, da posvetimo cele strani dopisom in še imamo po mesec stare dopise, katere ne moremo priobčiti zaradi pomanjkanja prostora. Torej prosimo ponovno za kratke in stvarne dopise.

Tiste e. dopisovalce, kateri pišejo na pisalni stroj, naj pišejo v širše vrste zaradi korektur.

Delavske novice.

DELAVSKE GIBANJE IN ŠTRAJKI.

Buffalo, N. Y. — Nad 2500 vpisancev tukajšnjih Department prodajal je 1. maja zastavkalo, da izbojujejo boljše plačo in krajši delavni čas. Zahteva se najmanjša plača po \$8 na teden za ženske in \$15 za moške; minimalno plačo za mladenčce \$6, za voznike in soferje pa \$18. Nadalje se zahteva: osemurni delavnik, sobota polpraznika s celo plačo v mesecih juni, juli, avgust in september ter zaključek posla zvečer ob 5. uri.

Dosedajna plača deklet je znalašala povprečno samo \$5.00.

Burlington, N. J. — Do rabuke je prišlo 1. maja, ko je šlo pod policijskim varstvom 150 ameriških skabov v East Burlington tovarno, v kateri stavkajo inozemski delavci, ker jim tvrđka noče zboljšati mezdo.

New York, 1. maja. — Med meznimi delavci Long Island železnice in jezdočo policijo je danes prišlo do resnih spopadov. Kakih 700 stavkarjev je s kamenjem napadlo policijo, katere je na to streljala. Dva stavkarja sta ranjena, eden od teh nevarno, in tudi dva policista sta rane odnesla.

Parade strokovnih in socialističnih organizacij so bile impozantne. Nekaj tisocev Garment Workers je tvorilo glavno maso velike parade. Nad tisoč svilarjev iz Patersona se je pridružilo paradi socialističnih organizacij.

Jamestown, N. Y., 1. maja. Da dosežejo višjo plačo, zastavkali so danes delavci Chautauqua Traction Co. in Jamestown Street Railway Co.

Paterson, N. Y., 1. maja. Šest-tisoč delavcev, večina stavkajoči svilarji, s šestmi godbami je marčalo po cestah Patersona. Mnogo njih je nosilo rdeče znake z napisom: "I. W. W."; ženske so bile docela rdeče oblečene.

St. Clairsville, O., 1. maja. Pri Lorain Coal and Dock Co. je danes zastavkalo 2500 premogarjev. Oni zahtevajo posebno plačo za izsekavanje trdega kamna, ki se v majnah nahaja.

Racine, Wis., 1. maja. Stavbinsko delo je docela prenehalo. Potekle so pogodbe sklenjene med kontraktorji in strokovnimi družbami, ki zahtevajo sedaj večjo plačo, katere jim kontraktorji ne dovolijo.

Elgin, Ill., 1. maja. Trideset italijanskih delavcev, vpisanih pri Aurora, Elgin and Chicago Electric Railroad, je 1. maja praznovalo s štrajkom. Oni zahtevajo plačo \$2.00 na dan medtem, ko sedaj zaslužijo samo \$1.75.

Milwaukee, Wis., 1. maja. Več kot 300 članov unije zidarjev je danes prenehalo z delom. Vresničiti se zna splošen štrajk organiziranih zidarjev, ki zahtevajo večjo plačo.

Baltimore, 1. maja. Na zborovanju je sprejelo 1000 članov krojaške unije ponudbo tovarniške zveze, katere takoj uvede 50 urno delo na teden in 48 urno pa z novem letom naprej.

Največja delavska organizacija v Ameriki "The American Federation of Labor" je presegla štavilo dva milijona članov.

Ponesrečen rojak.

Witt, Ill. — Dne 23. m. m. se je naš rojak in član dr. št. 13 S. S. P. Z. J. Urban, ponesrečil v premo-gokopu Peabody družbe. Plast premoga se je nanj zavalila ter mu zlomila oboje nogi. Prepeljali so ga v bolnišnico v St. Louis, Mo. — Podrobneje poročilo priobčimo prihodnjič.

PRAVIČNOST V "PREČLOVEŠKI" DEŽELI.

Brez strehe in brez denarja so 29. aprila iz Daytona, O. v Chicago pripeljali 167 "nezaželenih" delavcev. Po Ohio so te reveže nabrali, da so v mestu Dayton kapitalistom po zadnji povodnji zamazane in razdrapane ulice snažili. Ko pa so delo dokončali, spravila jih je kapitalistična drhal na vlak ter kot "nezaželeni" po odgonu poslala v Chicago. Naslednji dan, to je 30. aprila so se gladni reveži za pomoč obrnili na policijo Despaines Street in načelnik Meagher jih je priporočil dobrodelnim družbam.

"Chicago Evening Post", je tej prežalostni zadevi posvetila eno celo kolono na prvi strani in člo veku srce krvavi, ko čita tako skrajnost, kakoršna se med civiliziranimi narodi nikjer dogajati ne morejo.

Pomisli! moramo, da je omenjeni časnik meščanski list, in četa že tako piše, kako se je z reveži šele dejansko postopalo: to si lahko mislimo. Dotični list razpravlja podrobnosti iz pripovedovanja sromakov samih, kako so jih v kajki zbiral in potem tirali na vlak železnice Baltimore & Ohio družbe, in ko so bili v vlaku so jim voljaki povedali zakaj se ž njimi tako postopa. Nekteri izmed revežev imajo žene in otroke v Daytonu, a se jim ni dovolilo od njih se posloviti, niti vzeti si kake obleke. Tudi imajo eni pri mestni upravi še denar dobiti.

Ob poslednji povodnji smo za prizadete vsi zalagali: delavci kakor kapitalisti in meščani, toda delilo se ni med reveže, in če tudi jim je voda vse odnesla; — delavce naj pogine — pač pa ne smejo ameriške gospe in gospodje pomanjkanje trpeti. To je tista "prepravica" in "prečloveškoljubnost", o kateri "N. G." gozbeza.

Važna razsodba.

Pred malo časom je višje sodišče države New York razsodilo, da ima strokovna unija pravico kaznovati svoje člane in jim nalagati denarne globe če so iste naložene v zmislu pravil. Njujorsko višje sodišče je mnenja, da kadar delavec vstopi v unijo, tedaj se mora podvreči postavi iste, in ako dotične postavbe krši, ki jih je obljubil spolnovati in se po njih ravnati, tedaj nima pravice do pritožbe, marveč mora trpeti posledice.

Pritožbo sta vložila dva člana neke njujorske unije ki sta oiaa denarno kaznovana zaradi kršenja pravil v zadevi nadčasnega dela (overtime), a unija je na sodišču dokazala pravilnost svojega dejanja in sodišče ji je pritrdilo.

IŠČEM svojega brata Josipa Miklič. Pred par leti je bival v Kansasu in Missouri. — Doma je iz Stranske vasi pri Semiču. Jaz živim na farmi blizu Colorado Springs, Colo. in bi zelo rad zvedel zanj. Rojake prosim, če kateri ve zanj, da mi ga naznani, ali se mi naj pa sam javi. John Jaklich, R. F. D. Box 44, Keyser, Colo.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

Za \$ 10.30		50 kron
Za \$ 20.40		100 kron
Za \$ 40.80		200 kron
Za \$ 81.60		400 kron
Za \$ 102.00		500 kron
Za \$ 203.50		1000 kron
Za \$ 406.00		2000 kron
Za \$ 1015.00		5000 kron

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dne. Denarje nam poslati je najpriilneje je do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortland St., New York
104 St. Clair ave., N. E., Cleveland, O.

OD PLUGA DO KRONE

ZGODOVINSKI ROMAN. SPISAL JAKOB BEDENEK.

DRUGI DEL.

(Nadaljevanje.)

XV.

Ko se je veliki vezir zopet čutil zadosti trdnega, preplul je s svojimi četami pri Kladovi Dunav, in planil na višave okolo Mehadije, kjer je našega generala Wartenslebna zapodil v beg. Nato se je razprostrl po temškem Banatu in tudi ondu zmagoval povsod, kjer se je pokazal. Našinci so izgubili ondu malone vse vozove, in kdo ve, kako bi bilo prišlo, da ni prišlo silno deževati, kar je velikemu vezirju jako oviralo prediranje po močvirnem Banatu. Zato se je rajši umaknil čez Dunav na Srbsko in od tod proti Belemu Gradu, cesar Jožef pa — kar je bilo umevno samo po sebi — zopet preko Save na sremska tla, kjer se je združil z onimi pred Zemunom stoječimi 30.000 možmi. Potem je nastalo tri mesece trajajoče premirje.

Cesar Jožef se odpelje v tem po tihem na Dunaj. Silno ga je jezilo, da se je toli nepopisno opekkel, izbirajoč svoje generale. Niti jeden, kar jih je imel v turški vojski, do sedaj ni še pokazal, kaj zna. V tej zadregi stopi cesarju jako živoo pred oči general Laudon, ki se je doslej še iz vsake vojske vrnil zmagozlasen domov, pa ni imel zajedno zmagoznosti ali bolj rečeno drznosti, da bi se bil povsod rinil v prve vrste, kakor drugi dvorniki. Cesar pošlje nemudoma v Hadersdorf, kjer se je 72letni starček bavil s prebiranjem učenih knjig in — kakor svoje dni rimski Cincinat — s poljedelstvom. Ko bi Laudon ne bil tako oskromen in ponižen, kakor je bil res, kadar ni sedel na konji z mečem v roci, pač bi ne bil tedaj sedel doma, temveč bi se bil z drugimi vred boril s Turkom ob Savi ali ob Dunavu. Tako se pa ni hotel usiljevati cesarju.

Ko pride Laudon k cesarju, nagovori ga Jožef tako-le: "Ljubi moj Laudon, oprostite mi, kar sem Vam storil, prežrši Vas, ko sem izbral generale. Od vseh, kar jih imam sedaj pri Belem Gradu, niti jeden ni še pokazal, da res kaj zna. Veliki vezir jih podi iz kraja v kraj, kakor bi bili zajci njegovi. Silno sem se zmotil. Zlasti grof Lacy, ki je imel vedno prvo besedo, kadar je bilo treba presenavljati vojsko pri zeleni mizi, dokazal mi je v minulih mesecih sijajno, da na bojišči Turkom ni kos. Že blizu 12.000 mož so nam pobili, bolezen jih je pa pomorila še izdatno več, menim, da nad 20.000 do danes. Vi, ljubi moj maršal, Vi ste moja poslednja nadeja; če mi Vi ne rešite vojne časti pred Belim Gradom, res ne vem, kaj bode. Pojdite tedaj tja in prevzemite od kneza Liechtensteina poveljstvo pri vojski na Hrvaškem. Izročam Vam popolno oblast, da ukrepate po svoji previdnosti, kakor se Vam bode zdelo prav, in odgovorni ne bode za svoja dela nikomur, kakor le meni. Ali ste me razumeli? Da Vas sijajno nagradim in odličim, ako mi rešite čast, zastavljeno pred Belim Gradom in že do malega popalo, nato moja cesarska beseda."

Laudon se pokažejo solze v očeh. Tako ni cesar še nikdar govoril, zlasti ne z njim, ker ga je jako rad preziral o raznih prilikah. "Veličanstvo!" vzklizne vrli general in položi roko na srce, "kar je v moji moči, to storim — če ni že prepozno. Izvolite le vse ukazati, glede na samolastno vodstvo, da se ne bode dvorni vojni svet vtikal v moje posle, in nadajam se, da priporim Beli Grad Vašemu Veličanstvu, predno mine leto dnij!"

Predno spremimo Laudona pred Beli Grad, oziroma se nekoliko na njegova življenja. Porodil se je vrli mož menda dvakrat, kaj li? Jedna vrsta zgodovinarjev namreč trdi, da dne 10. oktobra 1716. leta, druga pa, da šele dne 2. februarja 1717. leta v Toznu na Livlandskem iz škotske rodovine. Nekako v šestnajstem letu je stopil leta 1732. za kadeta v rusko vojsko,

kjer so ga po raznih zmagoslavjih bojnih povišali za poročnika in nadporočnika. Leta 1739. se je poslovil od ruske vojske in je odpotoval v rimsko-nemško državo, kjer si je hotel v cesarski vojski izprositi primerne službe. Nekateri njegovi tovariši, ki so z njim vred stopili iz ruske vojske, prigovarjali so mu, naj se ponudi rajši pruskemu kralju Frincu II. Laudon sluša in se hoče predstaviti, ali Frice ga niti vzprejeti neče, cesar se je potem mnogokrat kesal, ker je Laudon pozneje na bojiščih vselej Prusom nabrusil pete, kadar se je boril z njimi. Iz Berlina gre torej Laudon na Dunaj, kjer je imel nekaj dobrih prijateljev, in ti ga priporočijo cesarici Mariji Tereziji, da ga leta 1744. vzprejme za stotnika pri hrvaških Trenkovih pandurjih, od katerih pride za majorja k ličanskim graničarjem. — Leta 1757. je bil ondu že polkovnik in za nekaj mesecev ga imenuje Marija Terezija za generalnega majorja, leta 1758. za podmaršala in leto kasneje za generala topništva. Ob bavarski prestolonasledstveni vojski leta 1784. je bil Laudon že imenovan za maršala. Kjer se je pokazal na bojiščih, ondu so vojaki tudi že vedeli, da bode zmaga gotova!

Tudi sedaj se odpravi Laudon na pot in vzame s seboj profesorja matematike pri bombardirjih, stotnika Vego, ki je sam prosil, da bi se mu dovolilo pero zameniti z mečem. Dospevši na Hrvaško, pričeta svoj posel pri Dubici, kjer se je knez Liechtenstein že delj časa vsajal Turkom v posmeh. Ko je Laudon mesto njega prevzel poveljstvo, podala se je dne 28. avgusta 1788. leta Dubica kristjanom, dne 3. oktobra pa Novi. Od tod se je dvignil Laudon s svojo vojsko pred Staro Gradiško, ali kakor so ji rekli Turki, pred "Berbir", kjer je Turke zmagal dne 9. junija 1789. leta.

V tem času se je pristudilo cesarju, ki se je z Dunaja zopet vrnil k vojski, življenje na bojiščih popolnoma. Ne le, ker mu razven Laudona nobeden njegovih generalov ni ujel niti zajca, kaj šele storil kaj drugega, temveč tudi, ker mu je bolezen že pobrala silno veliko vajakov. Dne 12. decembra 1788. se poslovil cesar, izročil vrhovno poveljstvo vse vojske maršalu Laudonu in se odpelje za smrt bolan na Dunaj.

Laudon pride dne 14. septembra 1789 pred Beligrad, kjer takoj prične svoje priprave za naskok trdnjave, kateri je ukazoval turški seraskjer in zajedno bivši vidinski paša, Kušenk-Hasan. — Strašen boj se prične iz nova med Turki in kristjani. Krogle, debele kakor zeljnaté glave, bombe in granate so padale vse križem na zemljo in širile smrt in pogubo, kamorkoli so sezale. Dobro, da se naših vajakov nihče ni dosti menil, vaje, najmanj pa bombardirski stotnik Vega sam, kateremu je general Colloredo izročil poveljstvo možnarskim bitnicam, ki so stale za nasipi ob Savi pri Zemunu. Nabijali in zažigali so jih bombardirji, kateri so bili od leta 1786. združeni v samostojen kor bombardirski. Delili so se v bombardirje, kadete, ognjičarje in nadognjičarje. Pečali so se v mirnem času jedino le z matematiko in drugimi vednostmi, potrebnimi topništvu, ob vojnem času so pa opravljali službo podčastnikov pri možnarjih in topovih. Vega jim je bil učitelj v matematiki, in tu si pač lahko mislimo, da niso bili prazni.

Dne 4. oktobra 1789. leta prijezdil maršal Laudon ves v skrbah, kaj bode, če se vojna sreča ne obrne, pred šator generala topništva, grofa Colloreda, kjer je zbranih več generalov, da se posvetujejo, kako in kaj. Laudon jih nagovori: "Gospoda moja, po pravici Vam moram reči, da mi prav nič ne ugaja naš položaj! Zvedel sem, da se Turkom bliža pomoč. Mi je ne moremo pričakovati od Nikoder, torej treba, da si pomagamo sami, in sicer se mora izkazati topništvo, da res kaj zna! Ko bi ne

bilo Save in Dunava, okolo belograjske trdnjave, bila bi že iz davna moja, kajti naskočili bi jo s hrambo pehoto našo, ki se ni še nikdar umikala v naskoku. Žal, da je ne morem rabiti, kakor bi jo rad. Tukaj se morajo vrli topničarji in bombardirji izkazati, kaj znajo. Ali mi obljubite, gospod general Colloredo, da bode v treh dneh Beli Grad naš? Sicer bi se morali umakniti."

"Obljubim, kar morem, ekscelencija," odgovori general topništva, grof Colloredo, "vse, kar bode v naši moči, storili bomo, da rešimo čast orožja in dobro ime svoje."

"Prepričan sem, da se zgodi tako. Vendar, gospodje, posvetujte se o ukrepih in sporočite mi jih zvečer. Zdravi!" Maršal odjaše drugam.

"Gospodje, jako trdi so orehi, ki nam jih je dal maršal, češ, nate in strite jih!" prične po Laudonom odhodu general Colloredo. "Tukaj se ne gre le za našo čast in slavo, temveč za blaginjo vse vojske, za koristi habsburške cesarske rodovine, kakor tudi za one skupnega cesarstva. Kaj menite, kako si prisvojimo v treh dneh belgrajsko trdnjavo? Govorite gospodje, vsak povej, kar se mu zdi!"

"Jaz nimam kdo ve kaj upanja, da si jo priborimo že v treh dneh, vendar pa sem odločno zato, da se bombardiranje nadaljuje. Ne bilo bi častno niti nam niti našim topničarjem, ko bi sedaj popustili vse in zopet odšli, kakor smo prišli pred letom dnij," pravi general baron Rouvroy.

"Kaj pa mislite Vi, gospod general?" vpraša Colloredo drugega generala, Unterbergerja.

"Trdno sem prepričan, da zmagamo in si v treh dneh priborimo trdnjavo, kajti še imamo moze v koru bombardirjev, ki prisilijo trdnjavo po matematiškem poti, da se poda. Kakor je Vam znano, ekscelencija, nastavljeni imamo dvojevrstne možnarje v zakopih: stofuntne in šestdesetfuntne. Zlasti pri prvih smo se nadejali prav za trdno, da nam bombe, čez Savo zmetane, razrušijo trdnjavo, toda prav tu smo se jako oparili, in to je bil tudi vzrok, da ves čas ni bilo pravega uspeha, četudi smo že silno veliko bomb poslali čez Savo. Odkar je prišel pa z ekscelencijo Laudonom mladi bombardirski stotnik z Dunaja, pričel je slediti po matematiškem poti za vzroki, zakaj li bombe vse cepajo v Savo in Dunav, nikar da bi se razletavale v belgrajski trdnjavi in nam gradile pot," razalga general Unterberger.

"Kako se piše častnik?" vpraša Colloredo.

"Jurij Vega, ekscelencija," odgovori general, in nadaljuje: "Izvrsten človek je in strogo natančen. Bombe Vam ima takorekoč kar v rokah in jim narekuje pot po zraku, da se je kar čuditi, odkod jemlje vse to!"

"Vego poznam osebno," ustavi general grof Colloredo slavošpev Unterbergerjev, "živo se ga spominjam, ko se je oglašil pri nas k vzprejemnemu izpitu in ga dovršil tako sijajno, kakor še nihče pred njim in nihče za njim, dokler nisim rjavo snujno. Prav vesel me, da je ta vršina tukaj. Kako opravi, le ste mu odkazali, gospod general?"

"Izročil sem mu možnarsko dipizijo ob Savi, kjer smo nastavili stofuntne in šestdesetfuntne možnarje za bombe in za kamenitne krogle."

"Oglejmo si baterije osebno," pravi Colloredo in generali se dvignejo in odidejo proti področju smrtonosnega delokroga stotnika Jurja Vego. "Kje imate stotnika?" vpraša Colloredo prvo gručo bombardirjev, na katero naleti, "pokličite mi ga nemudoma semkaj!"

(Dalje prihodnjč.)

Podpisana Rozalija Žele,

sedaj omožena Perenič, iščem mojega bratrance Antona Žele, doma iz Klenka št. 25 na Notranjskem. Ako izmed rojakov ve kdo za njegov naslov, prosim da mi ga naznani, ali pa, če mu pridejo te vrstice pred oči, naj se mi sam javi. Rozalija Perenič, R. D. No. 1, McDonald, Pa.

OMOTICA

je en izmed veliko število znakov obistnih nepravil. Kadar imate omotico, kadar ste bledi ter imate bolečino v hrbtu, poskusite

Severovo Zdravilo za obisti in jetra

(Severa's Kidney and Liver Remedy.)

Pri poroču se zoper vodenico, zlatenico, kisel želodec in razne želodne in vodne nepravilike. Cena 50 centov in \$1.00

OPAHKI

se ponavadi nahajajo v tem asu leta. So učinek nečiste, slabe krvi. Izčistite kri z rabo

Severovega Kričistilca

(Severa's Blood Purifier.)

Je izborna pomladansko zdravilo, katero se priporoča zoper bule, ogrce, uljesa in rane katere povzročajo nečista kri. Cena \$1.00

ZAPEKA.

Ako ste naedlegovani z zapeko težko prebavo ali neprebavo, uživajte

Severov Življenski Balzam

(Severa's Balsam of Life)

nekaj časa. Je izborna tonika, ki okrepi celi ustroj.

Cena 75 centov.

Na prodaj v vseh lekarnah. Zahtevajte Severova. Ne vzemite druga. Ako jih vaš lekarnar nima v zalogi, jih lahko naročite od nas.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Pošilja

Prodaja

DENARJE v staro domovino

PAROBRODNE LISTKE

potom c. kr. poštne

za vse prekmorske

hranilnice na Dunaju; hitro

parobrodne družbe po izvirnih

in ceno.

cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

MLADI MOŽJE

STARI MOŽJE

MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

50,000 KNJIŽIC ZASTONJ MOŽEM

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki bolehalo — možje, ki so bili nezmerni, prestrašeni in ki so prevgnani; možje, ki so slabi, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meri uživati sladkosti življenja. Vsi ti možje morajo pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove, kako možje uničujejo svoja življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenje krvi ali sifilis, triper, slabost, splošna oslabelelost, zguba spolne moči, nočni gubitek, revmatizem, organske bolezni, želodec, jetra, mehur in ledvične bolezni.

Tisoče mož je že dobilo perfektno zdravilje, telesno moč in poživljenje potom te dragocene knjižice. Zaloge znano je, in vsebuje stvari, katere bi moral znati vsak mož. Ne trošite denarja za ubožna in malovredna zdravila, dokler ne čitate te knjižice, katere vam pove, od česa ste zboleli in kako zadolbite popolno in trajno ozdravilje. Zapomnite si, ta knjižica se dobi POPOLNOMA ZASTONJ. Mi plačamo tudi poštnino. Na spodnjem odrezku ali kuponu zapišite razločno svoje ime in naslov, odrežite kupon in pošljite nam ga še danes. Ostalo izvršimo mi.

Odrezek za brezplačno knjižico. Pošljite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.

Aus. 301, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODJE:—Zanima me ponudba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno. Prosim, pošljite mi jo takoj.

IME

NASLOV

ČE NE PREJMETE

prihodnje številke Glas Svobode in če dolgujete na naročnini, je to znamenje, da smo Vam list ustavili. Ponovite naročnino še ta teden.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 ANTON FISHER, podpredsednik; Globe, Arizona, Box 503.
 JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
 WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
 JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
 ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
 MARTIN KONDA, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut ave., S. E., Cleveland, Ohio.
 JOHN BATICH, Box 208, Claridge, Pa.
 JOE CVETKOVIČ, 810 W. Fourth St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SLOGAR, 4144 W. 16. St., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 11355 Fulton ave., Chicago, Ill.
 JOHN JEREB, 321 — 136. St., Chicago, Ill.
 FRANK GODINA, 1441 Fullerton St., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1945 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odposiljatelj) pa na John Kalan, 341—6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja zadno sredo v mesecu, v Velikem dvoranu, 1805 Blue Island ave.

Novo pristopila društva.

K dr. št. 120, Cleveland, O.; J. Vehovec, cert. št. 4473; M. Raker, 4474; K. Kolman, 4475; I. Punčoh, 4476; U. Tekavec, 4477; M. Kunoč, 4478; M. Autein, 4479; M. Trampuš, 4480; A. Prevešek, 4481; M. Wolf, 4482; A. Jelnikar, 4483; H. Žibert, 4484; F. Čuk, 4485; J. Kavčič, 4486.

K dr. št. 121, Carona, Kans.: F. Aubelj, 4487; I. Persina, 4488; E. Ravnikar, 4489; R. Jelen, 4490; R. Pehar, 4491; B. Mežori, 4492; A. Anželj, 4493.

K dr. št. 122, Radley, Kans.: J. Pavčič, 4495; G. Požun, 4496; A. Lekše, 4497; A. Gregorič, 4498; L. Mlinar, 4500; J. Per, 4502; J. Jenko, 4503; F. Poje, 4504; J. Jenko, 4505; F. Jakše, 4506; L. Pogačar, 4507; F. Ostružnik, 4508; J. Ocepek, 4509; F. Per, 4510.

Novo pristopili člani in članice.

K dr. št. 2: M. Eržen, 4417.—K dr. št. 10: J. Seme, 4418.—K dr. št. 15: J. indič, 4419; J. Supančič, 4420.—K dr. št. 17: J. Železnikar, 4421.—K dr. št. 19: J. Zadnik, 4422; F. Šušteršič, 4423.—K dr. št. 20: Marija Marinčič, 4424; F. Lavše, 4425; F. Penko, 4426; I. Mlakar, 4427; M. Košta, 4428; F. Škabar, 4429; J. Brule, 4430; J. Marinič, 4431.—K dr. št. 21: A. Kovačič, 4432.—K dr. št. 22: A. Krajnik, 4433.—K dr. št. 24: J. Kokol, 4434.—K dr. št. 26: R. Knafel, 4435.—K dr. št. 27: A. Miklavčič, 4436; M. Jeriha, 4437.—K dr. št. 36: M. Zupan, 4438.—K dr. št. 46: M. Dargin, 4439; M. Horvat, 4440.—K dr. št. 53: F. Bale, 4441.—K dr. št. 54: J. Madronich, 4442; J. Drobnič, 4443.—K dr. št. 60: B. Fink, 4444; A. Mastok, 4445; A. Kren, 4446.—K dr. št. 63: A. Kovačič, 4447.—K dr. št. 71: M. Mlekuž, 4444.—K dr. št. 73: J. Stimac, 4448; S. Jowi, 4449.—K dr. št. 74: V. Rozman, 4450.—K dr. št. 80: K. Ortman, 4451; A. Zalesček, 4452.—K dr. št. 81: F. Kovačič, 4453.—K dr. št. 86: J. Flišek, 4454; J. Mahkovec, 4455; F. Jerič, 4456.—K dr. št. 90: F. Daniček, 4457.—K dr. št. 92: J. Gašparac, 4458.—K dr. št. 95: E. Stua, 4459.—K dr. št. 97: G. Pikuš, 4460; F. Klemenec, 4461.—K dr. št. 99: M. Črne, 4462; A. Jenko, 4463.—K dr. št. 100: J. Knas, 4464.—K dr. št. 105: B. Fedencič, 4465.—K dr. št. 106: J. Grad, 4466; M. Klemenčič, 4467.—K dr. št. 113: V. Lenasi, 4470; J. Križaj, 4471.—K dr. št. 114: J. Milkovič, 4472; S. Lesar, 4475; M. Vidmar, 4476; M. Bezec, 4477; K. Bezec, 4478; F. Škufec, 4479; M. Kovačič, 4480; J. Mučič, 4481; F. Kočvar, 4482; F. Arko, 4483; A. Pritekel, 4484; A. Peterec, 4485; B. Mohorič, 4486; U. Papež, 4487; N. Elijak, 4488; V. Peterec, 4489; T. Konda, 4490.—K dr. št. 118: J. Skender, 4497.—K dr. št. 119: J. Gorenc, 4472; V. Ilaš, 4410.

Potni člani in članice.

Od dr. št. 4: J. Blatnik, 342; F. Kračnik, 633; M. Močnik, 3082.—Od dr. št. 5: K. Spent, 122.—Od dr. št. 6: W. Pistotnik, 148; J. Pistotnik, 149; F. Jesenšek, 2827; A. Pikel, 3056.—Od dr. št. 7: L. Povše, 398; J. Flere, 848; J. Sinkovec, 1808.—Od dr. št. 10: F. Slabe, 521; L. Vessel, 1678; A. Stanonik, 556.—Od dr. št. 11: A. Schaffernegger, 277.—Od dr. št. 15: A. Glavač, 2710.—Od dr. št. 19: A. Auein, 1910.—Od dr. št. 21: F. Masel, 509; L. Sinkovec, 514; I. Cimerman, 518.—Od dr. št. 22: J. King, 1086; J. Busti, 1994.—Od dr. št. 24: J. Brenčič, 482.—Od dr. št. 27: A. Močnik, 4108.—Od dr. št. 29: R. Gradišnik, 670; M. Šlebir, 286.—Od dr. št. 33: F. Placota, 130; S. Eržen, 123.—Od dr. št. 36: J. Beneval, 2826.—Od dr. št. 37: J. Kužnik, 1031.—Od dr. št. 38: M. Fabjan, 868; J. Lovše, 859; J. Jerman, 1932; J. Klančnik, 2868.—Od dr. št. 41: M. Saja, 3590.—Od dr. št. 42: G. Forštner, 803.—Od dr. št. 48: F. Klopčič, 3918.—Od dr. št. 51: A. Kralj, 1512.—Od dr. št. 52: J. Dolenc, 925; V. Kotar, 1288; F. Majnik, 1735; M. Kotar, 1854; J. More, 2116; F. Sedlar, 2502; M. Vadnal, 3598; I. Čeligoj, 3600.—Od dr. št. 54: L. Glavan, 2458.—Od dr. št. 58: A. Brovič, 4135.—Od dr. št. 59: F. Kristof, 2170.—Od dr. št. 78: J. Otrin, 2306; F. Seljak, 2309.—Od dr. št. 85: J. Rozenstein, 111.—Od dr. št. 88: M. Pekol, 829.—Od dr. št. 90: J. Obrežar, 3335.—Od dr. št. 92: J. Kolenc, 113.—Od dr. št. 94: F. Klopčič, 3918.—Od dr. št. 100: F. Poje, 4182.—Od dr. št. 105: F. Drole, 1635; C. Welletz, 3768; J. Slapar, 4189.—Od dr. št. 106: J. Godina, 3775; J. Novak, 3778.

Prestopili člani in članice.

Od dr. št. 21: A. Kitz, 511 k dr. št. 1.—Od dr. št. 2: J. Grubek, 3532 k dr. št. 116.—Od dr. št. 4: M. Pahernik, 98 k dr. št. 68; J. Zavrl, 768 k dr. št. 33; M. Pospel, 1224 k dr. št. 68.—Od dr. št. 5: J. Vadnal, k dr. št. 2; A. Kuma, 135 k dr. št. 118; M. Brunet, 134 k dr. št. 108.—Od dr. št. 6: F. Burja, 2515 k dr. št. 55.—Od dr. št. 7: L. Laharner, 199 k dr. št. 11; P. Grom, 176 k dr. št. 107.—Od dr. št. 8: F. Golob, 2631; F. Bregach, 919 k dr. št. 109; L. Pegon, 183; J. Sudar, 186; J. Freilih, 177; J. Zupančič, 2924 k dr. št. 109.—Od dr. št. 10: J. Tome, 247 k dr. št. 119.—Od dr. št. 13: A. Kolenc, 2842 k dr. št. 99.—Od dr. št. 14: M. Imperl, 1903 k dr. št. 48; A. Mrak, 2933 k dr. št. 20.—Od dr. št. 24: M. Perat, 857 k dr. št. 111.—Od dr. št. 30: I. Žabkar, 855 k dr. št. 119; I. Dremšek, 930 k dr. št. 89.—Od dr. št. 32: F. Musič, 3146 k dr. št. 117.—Od dr. št. 34: P. Kužnik, 789 k dr. št. 46.—Od dr. št. 37: M. Škoda, 831 k dr. št. 119; M.

Jerman, 2546 k dr. št. 107.—Od dr. št. 41: M. Koščak, 3380 k dr. št. 55.—Od dr. št. 48: M. Zalašček, 2455 k dr. št. 35.—Od dr. št. 50: J. Perat, 1215 k dr. št. 111.—Od dr. št. 51: F. Mavrič, 1274 k dr. št. 68.—Od dr. št. 53: A. Knaus, 3848 k dr. št. 71.—Od dr. št. 55: J. Stucin, 3731 k dr. št. 61; B. Godec, 1349 k dr. št. 113.—Od dr. št. 67: B. Jare, 3424 k dr. št. 105.—Od dr. št. 71: J. Crven, 1800 k dr. št. 63.—Od dr. št. 80: J. Srebernak, 841 k dr. št. 2; F. Srebernak, 2587 k dr. št. 86; T. Mlačnik, 3108 k dr. št. 112.—Od dr. št. 81: M. Paučnik, 2599; I. Paučnik, 2623 k dr. št. 117.—Od dr. št. 86: M. Kokalj, 198.—Od dr. št. 89: F. Svečnik, 3021; A. Tomazin, 3333; L. Zupan, 3014; J. Zupane, 3018; A. Lavrenčič, 3015; F. Lesjak, 1338 k dr. št. 113.—Od dr. št. 92: J. Petkovšek, 3118 k dr. št. 46.—Od dr. št. 101: E. Gorše, 2086; J. Mrhar, 3643 k dr. št. 100.—Od dr. št. 106: J. Span, 3783 k dr. št. 2.—Od dr. št. 108: J. Kranje, 4062 k dr. št. 21.

Suspendirani člani in članice.

Od dr. št. 4: J. Klopeš, 357.—Od dr. št. 5: A. Mlekuš, 524.—Od dr. št. 8: F. Tratnik, 3269.—Od dr. št. 10: J. Hribar, 3430.—Od dr. št. 16: J. Baran, 2532; P. Osebek, 683.—Od dr. št. 22: L. Ipavec, 550.—Od dr. št. 24: A. Stopar, 586; F. Hren, 1246; F. Punčar, 1494; F. Jare, 1596.—Od dr. št. 27: A. Bregar, 3578.—Od dr. št. 29: J. Lapšanski, 1702; A. Lazar, 1252.—Od dr. št. 30: J. Lukančič, 2061.—Od dr. št. 31: L. Slavik, 1108; L. Gački, 2156; M. Kaznovski, 2250; D. Sinski, 2252; J. Samko, 2323; M. Kot, 2441; L. Karambašič, 3144; B. Dosan, 3240; J. Dosan, 3294; S. Pingat, 4303.—Od dr. št. 34: J. Štemberger, 799; J. Grinišič, 1175.—Od dr. št. 37: S. Gollič, 1229.—Od dr. št. 39: A. Turko, 2418.—Od dr. št. 42: Ferko M., 988.—Od dr. št. 43: F. Horaček, 996; M. Horaček, 998.—Od dr. št. 50: L. Travnik, 1728; M. Hudal, 1953; J. Jelenc, 2006; M. Turk, 2114; R. Štigljč, 2263; J. Trček, 3242.—Od dr. št. 51: M. Plahuta, 2375.—Od dr. št. 60: K. Batista, 3161.—Od dr. št. 83: S. Ostojčič, 3862.—Od dr. št. 93: A. Mladina, 3188.—Od dr. št. 103: F. Junkovič, 3675.—Od dr. št. 105: F. Zalokar, 3767.

Odstopili člani in članice.

Od dr. št. 43: B. Lombar, 3838; F. Skok, 2370.—Od dr. št. 102: F. Fatur, 3656.

Črtani člani in članice.

Od dr. št. 14: A. Gajšek, 1951; F. Jenko, 2343.—Od dr. št. 25: M. Moravec, 597.—Od dr. št. 29: A. Span, 2321.—Od dr. št. 36: J. Šveglič, 1260.—Od dr. št. 38: J. Ocepek, 3302.—Od dr. št. 59: M. Kovačević, 2384.—Od dr. št. 68: J. Ivančič, 2764.—Od dr. št. 82: J. Juhant, 3693; Golob J. Nikolich, 3463.—Od dr. št. 83: L. Gašparac, 2780.—Od dr. št. 88: F. Wirk, 3005; J. Znidaršič, 3177.—Od dr. št. 91: F. Slapnik, 2337.—Od dr. št. 95: M. Skubetz, 3473.—Od dr. št. 105: J. Potišek, 2638.—Od dr. št. 107: F. Koracin, 4057.

JOS. BENKO, gl. tajnik.

RAZNO.

Dež, sneg, burja. Zadnji dnevi so bili nenavadno mrzli po jugu kakor tudi po srednji Evropi. Z Dunaja poročajo, da na Gornje in Dolenje Avstrijskem je nevihta in mraz zlasti v soboto in v noč na nedeljo napravila veliko škodo po polju in vrtih; snega je padlo po nekaterih krajih do 30 cm visoko; temperatura je padla na pet stopinj pod mero. Na Tirolskem je napravilo slabo vreme kmetovalcem veliko škodo. V Valdringu je vihar odnesel streho s kmečke hiše. Na Ogrskem je poširodavih 10,000 m električne žice. V Serajevu je blizu mesta zdrknil kos hriba na spodaj stoječe hiše in podrl 7 hiš; 30 oseb je brez strehe. Posebno veliko škodo je napravilo slabo vreme na Štajerskem. Sneg in led sta vzročila po vinogradih pravo katastrofo. Sodi se, da sneg in led sta vzročila v vinogradih škodo nad 20 milijonov kron. Na drevja je potem vzročena po ledu in snegu istotako velikanska škoda, ki tudi dosega milijone.

Stroški balkanske vojne. Londonski list "Economist" je prinesel že v jeseni prav skrbno sestavljen račun stroškov balkanske vojne, ki mu že takrat niso mogli odrekati stvarnosti in ki so ga dotedanje izkušnje potrdile. Sedaj, ko se bliža konec vojne, prinaša "Economist" nov račun vojnih stroškov. Računi so izdelani na naslednji podlagi: stroški za vsakega vojaka na dan znašajo deset šilingov ali dvanaest kron; za prvi čas vojne in za čas med mirovnim pogajanjem, ko ni bilo toliko vojakov na bojišču, pa računa list nekoliko manj na vsakega moža. Vojni stroški znašajo: (1 funt šterlingov — 24 K):

	mož	funto	šterl.
Bolgarska	300.000	24.750.000	
Srbija	200.000	16.500.000	
Grška	150.000	12.375.000	
Črna gora	40.000	3.300.000	
Turčija	400.000	33.300.000	

Skupaj 1.090.000 90.225.000
 Marsikdo se je čudil, da zdrže balkanske države tako dolgo trajajočo vojno. Bolgarska je najela v novembu 40 milijonov frankov posojila (1 frank — 95 vinarjev) pri "Banque de Paris" in pred nekaj tedni 27 milijonov frankov na Ruskem. Srbija je najela v novembu 18 milijonov frankov posojila in koncem februarja je prodala francoski finančni družbi železniško koncesijo za 30 milijonov frankov. Grška je tudi najela v tekni vojne dvakrat posojilo, in sicer v prvič 40, v drugič 25 miljo-

nov frankov. Te svote pa so pokrile le del vojnih stroškov. Velik del za pokritje vojnih stroškov so dobile balkanske države pri domačem prebivalstvu in pa z nasilnim izterjavanjem v osvojenem ozemlju. Na Bolgarskem so za vojne namene vzeli tudi vso zadnjo žetev ter jo pokupil z boni. Iz vseh virov teh revnih dežel so zajemali in beda med prebivalstvom mora biti prav velika. Balkanska vojna je bila tudi v finančnem oziru trd oreh, in ko ho sklenjen mir, se bo do šele pokazale vse strahotne posledice vojne.

V neki zapuščeni hribovski vasi na Francoskem so od župnika nahujskani vaščani ponoči oblegali šolo, kjer je imel stanovanje tamkajšnji oženjeni 27letni učitelj. V spalno sobo so tudi streljali v smeri proti postelji, tako da so obtičale krogle v zidu tik nad posteljo zakonskih, vrata so pa ometali z blatom in to zato, ker je hotel župnik (cure), naj se ne rabi v šoli neke, od šolske oblasti predpisane učne knjige. Učitelja in učiteljico so bojkotirali vsi vaščani ter niso jima hoteli prodajati niti najpotrebnejših živil, tako da je moral učitelj 15 km daleč iti kupovat mleko, kruh, meso itd. Francoski listi na dolgo in široko pišejo o tem skandalu, kakršnega se celo v kranjski deželi pogostoma ne vidi in vse vsled hujskanja popa v cerkvi in zumaž cerkve. Potem pa straše naši klerikali kmete s Francijo... Iz zgornjega slučaja se razvidi, da so med nahujskanimi kmeti učitelji na Francoskem ravnotako preganjani, kot v blaženi Kranjski. Klerikalec je pač povsod enak. — Vso zadevo ima sedaj sodnija v rokah. — Trpel bo seveda le zapeljani kmet.

Oboroževanje in dividende. Vojna nevarnost in vojno oboroževanje prinašata ljudskim množicam revščino in bedo. Ali kapital, naložen v kanonih, se v takih časih čudovito plodi. Kosmati dobiček Skodovih tovarn znaša za preteklo leto deset milijonov kron, za 2,7 milijonov kron več nego predlansko leto. Dobiček je torej narasel v letu, ko je vse avstrijsko prebivalstvo trepetalo pred vojno in ko so neštete množice delavcev neprostovoljno počivale in jim je glad razjedal drobovje, za več kot eno četrtino. Dividende se bodo povišale od 12 na 14 procentov, akcionarji Skodovih tovarn bodo lahko navdušeno zapeli slavošpev na vojno. Ljudskim masam pomnoženo bedo, moralnemu kapitalu pomnožen dobiček — to je učinek vojnega hujskanja in oboroževanja.

Pozor! Novost! Pozor!

Najnovejši in najboljši

Gramofon

samo \$7.50

Nobenih stroškov za IGLE ker ostane vedno ena.

ROJAKI! Sedaj se Vam nudi prilika, da si dobite izvrsten GRAMOFON s katerim si lahko doma napravite izvrstno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo. Ta GRAMOFON ima prednost pred drugimi, radi čistega in močnega glasu in igle katere ni treba spreminjati. Prodajama tudi plošče najboljših pesnikov in godbenikov, katere se nepokvari ja pri uporabljanju po 65c komad. Vsak kateri želi imeti GRAMOFON naj pošlje \$7.50 na našo trdiko in mi mu takoj odpošljemo GRAMOFON poštne ali express prosto. Vse odposiljatelj naše trdke so garantirane in za nadaljnja pojasnila se obrnite na

BENKO RUS & CO.

11250 Indiana Ave.

Chicago, Illinois

Zemljišča na prodaj!

Čenjenim čitateljem Glas Svobode naznanjam, da sem zopet pričel s razprodajo zemljišč v Crivitz, Wisconsin. Marsikomu je znano, da smo tam preko 1000 akrov zemlje prodali Slovanom in da v Crivitzu že sedaj živi okoli 15 rodbin ter so si zgradili svoje domovanje.

Jaz imam še nekaj tisočev akrov zemlje blizu mesta in železnice in jo prodam od \$22.00 do \$30.00 akre. Na kup se takoj plača \$100, ostalo svoto pa po \$100.00 na leto, dokler je kupnina plačena. Kupcem pomagam postaviti domovanje in če treba priskrbim kmetijske stroje; — vse po najnižji ceni.

Jaz stanujem z mojo rodbino tukaj v Chicagi in svetujem ter pomorem vsem začetnikom. Pomislite, da sem tukaj posestnik, stanujem tukaj z Vami, torej tudi z Vami sočustvujem.

Ako svet (farmo) kupite, Vam povrnemo vozne stroške. Oglejte sveta se vršijo vsako soboto večer iz Chicage. — Pišite s katerim viakom pridete, da Vas na postaji pričaka moj sel in Vas spremi v Crivitz.

Za podrobne pojasnila pišite zaupno na prodajalca

Lastnik: THEO. KERSTEN.

N. PIKLOR,

1526 W. 21st Street.

CHICAGO, ILL.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1801 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Tel. v uradu: Canal 476

Tel. v stanovanju: Lawndale 8996

URADNE URE SO: Od 10. do 12. ure dopoldan vsak dan in od 7.

do 9. zvečer razen ob sredah in nedeljah.

DR. WEISSKOPF je Čeh. in gl. zdravnik S. N. P. J., obiskajte toraj Slovana v svojo korist.

Slovenskim gostilničarjem in trgovcem priporočam

BINGO CIGARE

CHARLES HLAVA, izdelovalec

2342 So. Kedzie Ave., Chicago.

Telefon Lawndale 5616

Znanje in skušnja.

Za izdelanje slik je treba poleg kamere in lense tudi tehničnega znanja in umetniške skušnje.

Jaz imam tehnično znanje in moji odjemalci pravijo, da imam tudi umetniško skušnjo.

Němeček
 FOTOGRAF

1439 W. 18. St.

vogal Albert St.

Kaspar State Bank

1900 Blue Island Ave., Chicago.

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO.

A. Justin, lastnik

In trgovce z vinom, cigarami, mrazilnim pivom itd. — Se priporoča Slovanem.

Glas Svobode stane \$2.00 na leto.

"Glas Svobode" naj kroži od rok do rok!

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

WEEKLY

Published by M. V. KONDA & CO
3622 W. 26 Street Chicago, Illinois.Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreementPrvi svobodni miselniki list za slovenski
narod v Ameriki.GLAS SVOBODE IZHAJA VSAKI PETEK
in veljaZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25NARLOV ZA DOPIS IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE
3622 W. 26 STR. CHICAGO, ILL.Pri spremembi bivalnosti prosimo naročnik
da nam navede naznanilo poleg novega
imena in naslova.

POLOŽAJ V COLORADO.

Slišali in čitali smo mnogo o korporacijskem gospodarstvu v državi Colorado ob času zloglasnega vladanja gubernerja Peabodyja, kateri je sedaj, kakor slišimo nekak navaden prospektor in je popolnoma mrtev v politiki. Da, tudi nekateri naši rojaki so občutili krutost njegove vlade. Peabody kot politikar je mrtev, vničen. Njegov vpliv in moč, s katero je služil brezsrčni premogarski korporaciji ali zvezi lastnikov premogovnikov ves čas svojega vladanja, se je razblinila s iztopom iz državne vladne hiše. In kakor pravi pregovor, "vsak pes ima svoj dan", tako je tudi z njim. — Ravno isto je gola resnica o nekdanji blisčavi in militaristični zvezdi, "generalu" Shermanu Bell, katerega vidimo postopati po ulicah mesta Denverja. O njiju dveh bi se lahko reklo isto kot o tistih psih, ki so zasadili svoje zverinske zobe v vrat delavstva, in katere je potem usoda obsodila v pozabljivost, na katero zve vsak zaveden delavec s studom in zaničevanjem.

Oba, Peabody in Bell, sta takorekoč mrtva v državi Colorado, kolikor se to zadeva pošteno mislečega občinstva; svet ju je pozabil. Unija pa, katero sta mislila uničiti, kateri sta prizadela toliko gorja in preganjanja ima še vedno razvito zastavo, ki se ponosno dviga in razprostira nad majnarskimi kempami in gre naprej do zmage.

Vendar se ne smemo prenehati misliti, da je Peabodyism in Bellism popolnoma mrtev v državi Colorado. O, ne! Še se najdejo sledovi teh delavskih preganjanj, kajti Peabodyism se je tako vgnezdil v nekaterih pokrajinah, da najdemo sledove istega še danes v marsikaterem okraju. Strupeni kačji zobovi tega "izma" še niso zlomljeni v vseh okrajih. En teh unionizmu jako nevarnih okrajev je: Weld, Las Animas, Huerfano, vendar pa na veselje delavstva in žalost delavskih zatiralcev, posvetila je tudi v te kraje druga luč in ne bo dolgo, ko bo tudi tukaj umrl Peabodyism. Nesramno vladanje in preganjanje unioniziranega delavstva je tudi tu naletelo na velik odpor in kedaj bodo pokopali žalosten spomin tega služabnika premogarskih baronov je le še vprašanje časa.

Zadnje jesensko volitev je bil izvoljen v rad državnega pravniika, delavski prijatelj in zagovornik delavske organizacije United Mine Workers of America, John J. Hendricks. Izvolitev Hendricksa v ta urad je pomenila hud udarec za Colorado Fuel and Iron družbo in Victor American Fuel družbo, kateri dve družbi sta napovedali boj unijam na življenje in smrt. Hendricks, državni pravnik je popolnoma poučen o manevru teh družb proti delavstvu in zato ni čuda, če omenimo, da je bil Hendricks že večkrat zavrtno napaden od družb najetih cestnih pobijačev, ker je zagovarjal člane in organizacijo U. M. W. A.

V uradu okrožnega državnega pravniika je sedaj skoro vse drugače in zboljšano, vendar pa je treba poudariti, da šerifi v okrajih Las Animas in Huerfano še vedno vlečejo s lastniki premogovnikov in breknajo na njihove strune. V okraju Las Animas je bivši šerif postavil povprečno na leto nekaj

nad 100 pomožnih šerifov to je nekaj nad 400 pomožnih šerifov v t. l. starih let. Od 14. januarja do 8. marca je pooblastil nič manj kot 62 teh pomožnikov. Skoro vsak superintendent premogovnika, vsak vohun, Baldwin-Felts detektiv in skoro vsak salunkipar, ki spada k tisti bandi ima zvezdo pomožnega šerifa. Neki A. C. Felts, predstojnik Baldwin Felts Detektiv agentije v Denverju ima zvezdo, dobro kar za tri okraje in sicer za okraj Weld, Las Animas in Huerfano. Edino en par teh pomožnih šerifov plačuje okraj, vsi drugi dode svoje plače od premogarskih družb in detektivnih agencij. V kolikor kažejo zapisniki ni med temi pomožnimi šerifi niti enega unijskega delavca, dasiravno je mnogo unijskih delavcev v teh okrajih.

V teku neke preiskave o premogarskem položaju pred par leti je nek uradnik premogarske družbe izjavil, da je njegova družba potrošila od deset do dvanajst tisoč dolarjev na mesec za "brambovce" in vohune. Znano je tudi, da neka detektivna agencija prejema mesečno od premogarske družbe \$1000. Te premogarske družbe raje se potrošijo tisoče dolarjev vsak mesec za vzdrževanje armade profesionalnih tolovajev, detektivov in špijonov, kot pa da bi dala to svoto delavcem, producentom, ki tvegajo svoje življenje v rovih in v zaduhlih temnicah, pri slabem zraku in slabi, brleči luči jemljejo žalostni konec vsled slabega in skromnega življenja. Ti tolovaji, detektivni in vohuni niso plačani od družb, da bi varovali življenje in premoženje, ampak nastavljeni so zato, da uničujejo življenje delavcev, da v imenu kompanij preprečijo vsako delavsko združenje in da delavca pritiskajo k tlom, kar se najbolj da.

Družbe se vedno boje, da se ne bi delavci spuntali in postavili po robu proti autokraciji "bande" in da bi združili svoje moči v svrhu vničenja njihove vlade. Iztebiti tiste, ki imajo v sebi kaj moštva in obdržati premogarja v suženjskih okovih, to je mislija pomožnih šerifov v gori omenjenih okrajih.

Kedar pride v kempo kak organizator, tedaj so mu vohuni in šerifi za petami. Niti za trenutek ne puste oči od njega in vsako besedo, ki jo zine, hitro naznanijo kompaniji. Prigodilo se je tudi, da so popolnoma nedolžnega človeka, ki je prišel v kempo po opravih, brez vsakega povoda aretirali in proti njem skovali gorostasne obtožbe, da je anarhist, da podpihuje delavce itd., ali pa so ga skrivaj napadli in prav po postalinsko premikastili.

Bilo je v mesecu juniju lanskega leta, ko je broj teh pomožnih šerifov po noči napadel slov. organizatorja M. Livoda, ko je bil isti že v postelji, ga izvlekli iz hiše, ga neusmiljeno pretepli in izgnali iz kempe. Livoda se je pritožil okrožnemu državnemu pravniku in naznanil imena napadalec, a državni pravnik pa je samo odgovoril, da Livoda ni imel nobenega biznesa v kempi. Od tistega časa, od kar je bil zvoljen v ta važen urad delavski prijatelj in zagovornik, g. Hendricks, so pomožni šerifi malo bolj vpljudni in si ne upajo več na roparski način napadati dolečee, temveč samo za njimi lažijo in vohunijo.

Vsako društvo, podporno ali izobraževalno, h kateremu spadajo premogarji je preplavljeno z vohuni, ki poročajo o vsem poslovanju svojim premogarskim družbam. In ravno sedaj se sliši, da je delavska organizacija, United Mine Workers of America ustanovila glavni stan v Walsenburgu kar je povzročilo, da je ta kraj preplavljen od detektivov, vohunov in od kompanij plačanih vagabundov, ki pazijo na vsak korak in vsako besedo, ki jo kdo izusti. Glavni stan tudi poroča, da ima v svojem uradu vedno kak obisk od strani pomožnih šerifov, ki tako nategujejo ušesa, da so jim postala skoro že tako dolga in debela kot oslovka. Samo v okraju Huerfano je okoli 55 salunov in skoro vse te salune lasti ali pa vsaj kontrolira šerif Jeff Bar ali pa Dick bratje, ki so vodje te špijonske bande.

GLAS SVOBODE

Homeseekers Excursion Wausaukee, Wisc. Poseben vlak za Slovence - naselnike, dne 30. maja

Na ta dan bode razprodano edino Slovincem nad 10 tisoč akrov rodovitne zemlje v bližini cvetočega mesta Wausaukee, Wisc. Kdor kupi zemljo na ta dan dobi prosto vožnjo in eno dobro kravo zastanj.

Kaj je Wausaukee, kaj so ondote farme in kak je svet? Vse to najdete popisano v knjižici, katero Vam pošljemo poštne prost.

Če hočete postati samostojen, pišite še danes za pojasnila, da Vam naznamim podrobnosti in za ta dan posebno nizke cene ter tudi odhod posebnega vlaka iz Chicago v Wausaukee, Wisc.

Pridružite se rojakom, ki so že naznanili svoj prihod in ne zamudite te ugodne prilike, ki Vam pripomore priti do samostojnosti in neodvisnega življenja na lastni zemlji.

ADOLF MANTEL

c.o. Grimmer Land Co. G. S. 133 W. Washington St. Chicago, Ill.

Nek dopisnik iz onih krajev je rekel: "Resnično, živimo v deželi svobode, v domovini pogumnih!"

Komur so znane razmere po premogarskih kempah v West Virginiji, tisti si lahko predstavlja razmere v južnem delu Colorade. Premogarji v Coloradu pa si zopet lahko predstavljajo delavske razmere po kempah v West Virginiji, ki so skoro enake tistim v Coloradu.

Reči pa moramo, da tudi v te kraje je že začelo sijati solnce in da ne bo dolgo, ko bodo delavske organizacije zdrobile moč premogarskih autokratov.

KATERA BIBLIJA JE PRAVA?

Naši duhovniki nas učijo, da je biblija sveta, nezmotljiva knjiga, ki jo je narekoval sam svetli duh od besede do besede. Le škoda, da pravijo duhovniki vseh drugih veroizpovedanj ravno tako, tako da stojimo pred vprašanjem, katero sv. pismo je pravo. Na svetu je toliko biblij, da je za vsakogar važno vedeti, ktere se ima držati, da reši svojo dušo in doseže večno zveličanje.

Najstarejše biblije na svetu so indijske in sicer so štiri: Rigveda, Jagurveda, Samaveda in Atharveda. O njih se pravi, da so tako stare kakor bog, t. j. da so večne, in to je gotovo nekaj velikega, ako pomislimo da je krščanska biblija stara kvečjemu 3—4 tisoč oziroma 1912 let.

Obenem pa imamo še budhovske biblije z imeni Puranas in Tripitaka. Zraven njih je še bramska biblija. Upanisade, svete knjige, ki opisujejo vstvarjenje sveta in govorijo o najvišjem bitju ali duhu Brani, o prirodi in o človeški duši ter njenem razmerju do boga. V Indiji so še biblije pod imeni Tantras, Ramajana in Mahabharata. Razven tega so biblije tudi zakoni Manu. Kitajci imajo svete knjige, pisane 1143 let pred Kristom, ki se imenujejo Ji-King in Ši-King, in v katerih se nahajajo spisi, stari nad 4000 let. Ši-King je zbirka svetih pesmi, Ji-King pa je nauk o dobrem življenju na Kitajskem. Sicer pa imajo Kitajci še Konfucijevo sveto knjigo Čün-Cien.

Perzijanci imajo svojo biblijo, imenovano Zend Avesta, ki se smatra za najimnitnejše sveto pismo na svetu. Bila je spisana od Zoroastara in od njegovih učencev pred 3000 leti. Ne samo židje, tudi kristjani so si izposodili ne malo lepega iz te biblije za svojo. Novodobni Perzijanci imajo novejšo biblijo Saddera.

Mohamedanci imajo biblijo, imenovano Koran, ki obsega po njihovem mnenju sporočila, dane od Boga Adamu, Setu, Enohu, Abrahamu, Mojzesu, Davidu, Jezusu in Mohamedu, največjemu proroku. Mohamedanci smatrajo to knjigo za knjigo vseh knjig in najdražji zaklad vsega človeštva na zemlji. Oni imajo še drugo biblijo, takozvano Sunna, ali oni pri segajo vedno na Koranu.

Židje mislijo, da je njihovo sveto pismo najsvetejša knjiga in božje razodetje. Prvih pet Mojzesovih knjig smatrajo za neposredno božjo besedo. Talmud, drugo njihovo sveto pismo, je nastalo pozneje in je spisano od duhovnikov in razklada biblijske nauke.

Kristjani imajo biblijo starega in novega zakona in ki jo jim priporočajo duhovniki ravnotako za edino pravo božjo besedo, kakor pa popje vseh drugih ver.

Mormoni, kateri je nekaj čez milijon, imajo svojo biblijo Mormon, o kateri pravijo, da vsega najvišjo modrost vsen časov in krajev.

Sedaj nastane vprašanje, katera izmed teh biblij je prava, nezmotljiva, od Boga narekovana in po-

slana ljudem v njihovo zveličanje. Ampak niti vsi kristjani ne pripoznavajo svoje biblije v celoti za božjo knjigo, kajti izločili so iz nje takoj v početku krščanstva nekatere dele, tako zvane Apokrif, t. j. neizvirne spise, od katerih obsega katoliška biblija nekatere še danes, medtem ko jih protestanti odklanjajo. Martin Luther, ustanovitelj protestantizma na Nemškem je od 66 knjig, iz katerih obstoj sv. pismo, zavrgel šest, ker ne spadajo vanje, in sicer knjigo Ester, Janasovo, pismo Židom, ker ni spisano od nobenega apostola, ter Jakobovo in Judovo pismo, ki opisujeta stvari, ki jih v sv. pismu ni, in pa Apokalipso, ki ni mogla biti vdahnjena od svetega duha.

Kako moremo mi po 1600 letih določiti, katera izmed obeh biblij, katoliške in protestantske, je edino prava in ni li morda katera izmed imenovanih starših resničnejša in za človeško zveličanje verodostojnejša?

Katera je prava božja beseda, nebeško razodetje, nezmotljiva resnica in poslana človeku od boga, da uravna po nji svoje bedno življenje in doseže večno zveličanje?

V Angliji so slavili kristjani pred nedavnim tristoletnico svoje biblije, t. j. prevoda pod kraljem Jakobom. Njih prevod se razlikuje od katoliškega in protestantskega prevoda in ako bi danes vstal kralj Jakob iz groba in videl sedanjo angleško biblijo, bi je gotovo ne priznal za to, ki je bila dana Angličanom pred 300 leti. Obenem pa se nahaja v nji po tridvaj bogoslovcev čez 30,000 napak in pogrškov in resnih nasprotij. Hoteli so prevesti biblijo na novo, pa so se ustrašili ogromnega dela.

Ako bi hotel kdo verovati pošteno in odkritosrečno v sv. pismo, katero bi si moral izbrati?

DUŠEVNA HRANA NAŠEGA LJUDSTVA.

(Nadaljevanje.)

Takoj na to pa pride g. pisec s člankom "Bodite osebno svobodni." Bajke iz "Tisoč in ena noč" so prava duševna hrana, v primeri z izvajanjem "osebne svobode", v "V. G." Kolobacijski vrh kolobacije. Na široko in dolgo, sam pesek, sama blodnja. V prvem odstavku primerja g. pisec, stari kraj z ameriško osebno svobodo in pravi dobesedno: "Tukaj je vsak vreden sebe, nimamo gospodov in delavcev, nikdo nas ne uči molčati na vse, kar nam pravi kak bolje oblečen bedak..." — Tedaj, tukaj ni ne gospodov ne delavcev! Seveda, kakor mi to razumemo, ima g. pisec prav, ako misli, da so v pretežni večini "gospodje" skrajni izkoriščevalci mase, goljufi in sleparji, in pa da so delavci pravečti brezpravni sužnji. — Kje je tista "zasebna svoboda" in v kom obstoje "jednačev pravice", to mi ne vemo, in prepričani smo, da modroslovni g. pisec tudi ne. Nadalje: "Skoro pred sto tridesetimi leti so postavili za vse prebivalce Zdr. držav ustavo, ktere ne pojmimo dosti, ker je prečloveška, prepravična" (!!!) Človek pri zdravi pameti ne more pisati večje budalosti, kot je le-ta. Da je ustava človeška, se razumi, ker je za ljudi narejena, nikakor pa ni prečloveška. Kar se pa tiče "prepravičnosti", rajši molčimo, ker se ne izplača zgubljati besed.

V drugem odstavku g. pisec takole filozofira: "Poglejmo le osebno svobodo pa naše podporne organizacije. Osebno svobodni biti se pravi, da se ne daš od nikogar nadzorovati kar se tiče tvojih principov, tvojeja življenja, tvojega gibanja, tvojih verskih, političnih, gospodarskih ali osebnih zadev..." Kolikor se tiče osebne svobode, da si ne da nihče nadzorovati svojih principov, tedaj

moramo pripoznati to naziranje kot resnično in to temveč, ko g. pisec to iz lastne izkušnje najboljši ve. Vsak po svoje delati in se ne dati in od nikogar nadzorovati, to ni več princip svobode pač pa princip ki nese.

Oglejmo si tretji odstavek, v katerem je g. pisec položil višek svoje modrosti. Tu čitamo: "Pred vsem nas nadzirajo naše podporne organizacije, katerim se obeša na klin vse pomene. Baje so za izobrazbo, napredek, bratstvo, ljubezen, svobodo — z vsemi cvetkami so okrašene, da se nam zde bolj lepe. Mesto da bi se reklo: 'podporne organizacije so za podporo žledolca in žepa' (bravo! vsaj tako je bilo!), nas in naših, pa se jim utika vsakovrstne naslove in naloge, katerih niso in ne bodo nikdar spolnjevale. Podporne organizacije niso prav ničesar drugega kot zasebne zavarovalne družbe, katere se ločijo le po tem od trgovskih zavarovalnih družb, da niso ustanovljene za dobiček. Logično bi torej moralo biti, da bi naše podporne organizacije vršile le to nalogo."

Vsak, še tako malo razsoden človek se mora smejati taki budalosti pisavi; a poslušajmo kaj pravi v novem odstavku: "A mesto, da bi pazile za zdravje in razvoj, se pa trži z osebno svobodo. (!!!) Danes čivkajo že vrabci po strehah, da bo večina naših podpornih organizacij propadla. (Po vzoru g. člankarja bilo se bi to že zgodilo). Mesto da bi se kaj pripravilo za varnost naših organizacij, se pa napravljajo barantije na račun osebne svobode." — Vprašamo zakaj g. pisec, ne pove, v kom obstoje tiste barantije in kje se krši osebna svoboda? Toda naprej:

"Imamo nekaj manjših organizacij, katere streme za tem, da bi bile samo podporne organizacije. Kar je pa naših večjih, imajo pa vse jasno in vidno zapisano: Taki morajo biti naši člani. S tem seveda ni rečeno, da morajo biti člani prepričani o tem, da so s sreem in prepričanjem tisto, kar se od njih zahteva. Samo formalno. Če si le dovolj velik hinavec, da se v javnosti kažeš tako, kot zahtevajo od tebe, pa je dobro. (To je ured. podčrtalo). To je vzgoja, kajne. Ne vzgaja se za to, da je sree in prepričanje za stvar samo da je na zunaj, da se samo tako kaže. In to vlogo, da je samo na zunaj to, kar se zahteva od njega, igra danes na tisoče naših rojakov. Ali bi ne bilo dobro, da se otresejo tega jarma in poveste enkrat za vselej, da ste v podporah družb samo za podpora in nič drugega ne? Ali se zavedate, da je tako? Ali veste, da podporne organizacije v resnici izvršujejo to in same to? Če ne plačate, si suspendiran in izključen. Nobeni principi ne plačajo zate centa. Čemu biti pod nadzorstvom tam, kjer ga ni treba? Ali ni boljše biti svobodni kot pa v večnem jarmu?"

Torej, kdor je član kake organizacije, je v večnem jarmu! — Kdor pravilne prispevke ne plača, se ga ne sme ne suspendirati, ne izključiti; če pa dotičnik zbolí, bi se ga moralo podpirati!! Ali je še kakšna večja budalost na svetu!!

Vsak kdor hoče vstopiti v tako podporno organizacijo, mora znati pravila dotične organizacije, tedaj ve za obveznosti ki ga čakajo, in baš tako so mu znane dobrete, do katerih je opravičen v določenih slučajih. Torej, kje in v kom je tisti jarm, ki krši osebno svobodo? V tem nesmiselnem nisanju tiči pač druga nakana, kot bi se mislilo na prvi vpogled. Se gospod trudi, da bi svobodomiselne zveze in jednote diskreditiral, da bi naše rojake od pristopa odvajal. To je namen g. pisca v "Va-

šem Gospodarju", toda zapomni naj si, da oslovski glas nebes ne doseže!

Sicer si pa dovoljujemo prav po-nižno vprašati: zakaj se g. člankar ne otrese jarma, kateri mu, po njegovem mnenju, jemlje "osebno svobodo"? Kolikor je nam znano, je on član društva "Francisco Ferrer" Slovenske Nar. Podpor. Jed. — Nek član je za sprejem "nekoga" predlagal pri dr. št. 104 S. S. P. Z., toda predlog ni bil sprejet, ker predlagatelj ni hotel povedati imena prosilca. Vi g. člankar V. G.; bi nam vedeli povedati, kdo je bil dotični nekdo, ki je nameraval pri S. S. P. Z. brezimno se vtihotapiti? Zakaj si-lite v osebno svobodo jemljajoč jarm?

Vemo tudi, da ste član še nekterih angleških društev; ali tam ne plačujete nobenih prispevkov? Ali nimate točno izpolnjevati nobenih pravil?

Zakaj pišete oslarije in besedi-čite o neki logiki? Ako je to pri Vas logika, pri nas ni!

(Konec prihodnjč.)

Ženitna ponudba.

Podpisani iščem v svrhu ženitve slovensko dekle ali vdovo v starosti od 25 do 30 let. Ben Bozovičar, c.o. Glas Svobode, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

Knjiga

"ŠKOF PROTI ŽUPNIKU,"

Spisal na temelju resničnih dogodkov in aktov PAVEL SVETLIN,

bo kmalu pošla. Kdor se torej zanima za to velezanimivo razpravo naj poseže po knjigi. Ista stane 35 centov poštne prost in jo je dobiti pri

GLAS SVOBODE CO.

3622 W. 26th St. Chicago, Ill.

Pripravljeni za poletje.

Vsak se pripravlja za poletje s čistanjem svoje hiše, tako očistiti bi moral tudi vsak svoje telesne organe; in najboljše zdravilo za to je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Ta iz zelišč izdelana zdravila delujejo uspešno in direktno na prebavne organe telesa; očistijo čreva popolnoma, jih ojačajo ter pomnožijo njih delavno silo. To pomaga materialno na prebavljenju ter nam daje slast, da uživamo vedno toliko tečne in redilne hrane, kolikor je telo potrebuje. Zavaruje telo proti prvotnim napadom poletnih bolezni. Mi vsi bi morali rabiti to elegantno zdravilo proti vsem žlednim neprilikam, bodisi oslablost, zgruba teka, naprebnost in glavobol ter trganje po črevih itd. Dobi se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Za zunanje bolečine rabite Trinerjev (Triner's) Liniment. — Deluje hitro.

(Advertisement)

Dr. B. K. Simonek
ZOBOZDRAVNIK.

1669 Blue Island Avenue.
Tel. Canal 2127

Uradne ure: Vsak dan od 9 jutro do 6 ure večer; ob nedeljah od 9 do 11 ure popoldne.

Slovenska Delavska Podporna in

Penzijska

Družba

Ustanov.

Inkorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Conemaugh, Pa.
PODPREDSEDNIK: J. Zakrajšek, R. R. 3 Box 57 Columbus, Kans.
TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, Box 120, Adamsburg, Pa.
BLAGAJNIK: John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
MATH PETRICH, I., Box 183, Cliff Mine, Pa.
HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN LEKŠE, predsednik, Box 94, Mulberry, Breezy Hill Sta. Kan.
ALBERT ŠVAJGAR, II. Box 146, Livingston, Ill.
JOHN GOMELAR, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
ALOJZ ŽAGAR, Herminie, Pa.
MARTIN PUMPE, Box 130 Adamsburg, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. Geo. Boehm, Arona, Pa.

Glasilo je "Glas Svobode."

Vsem društvam oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslednjem pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

HRANILNA KNJIŽICA V FA-ROVŽU.

Že neštetokrat se nam je očitalo brezverstvo, da pišemo proti veri in duhovstvu itd.; vendar se nam ni moglo v obraz zaluteti, da bi bili koga ogoljufali, komu kaj ukradli ali pa z lažnjivimi pretvezami izvalili. Goljufija, tatvina in laži so nam tuje stvari, katere zaničujemo, pač pa smo vsikdar pohvalili, kar je hvale vredno bilo, in naj si bo to duhovnik ali lajik.

Vedno smo trdili, trdimo danes in bomo trdili, da je pretežna večina duhovnikov, katerim je vera "kšeft" in katero zlorablja na najnesramnejši način v svrhu svojih zločinskih namenov, v dosego svojega boga-mamona.

Da je temu tako, ponatisnemo tu članek, katerega priobčuje Sl. Narod z dne 18. aprila t. l. št. 88:

"Zarja" je danes pribila naslednji škandal: Miha Hrovat, star, bolehen mož v Žužemberku, je imel svoj denar naložen v hranilnici in posojilnici v Žužemberku, katero vodijo duhovniki žužemberške fare. Imel je naložen denar na dveh knjižicah po 2000 kron in po 2073 K. Drugega premoženja ni imel. Eno teh knjižic per 2073 kron je imel pri sebi, drugo čez 2000 kron je dal spraviti Mihi Tavčarju, župniku in dekanu v Žužemberku. Ta Miha Hrovat si je kupil od Franceta Lavriča v Žužemberku užitek. Lavrič je po pogodbi prevzel dolžnost, da preskrbi Hrovata do njegove smrti v zmislu § 672. obč. drž. zakona z vsem potrebnim, mu plačuje vsako leto v gotovini 80 K in plača tudi stroške pogreba. Miha Hrovat plača za to rento Lavriču 4073 K, kateri znesek poravnata tako, da Lavriču izroči hranilni knjižici čez 2073 K in 2000 K. — Prvo knjižico je Hrovat Lavriču takoj izročil, druga knjižica čez 2000 K se je nahajala v shrambi M. Tavčarja, oziroma župnega urada v Žužemberku, in je imela sledečo vinkulacijo: "Na to vlogo se izplačuje le Mihatu Hrovatu iz Žužemberka št. 40, dokler ta živi; po njegovi smrti pa župnemu uradu v Žužemberku." — V navedeni užitniški pogodbi se je glede knjižice med Hrovatom in Lavričem dogovorilo to-le: "Miha Hrovat izjavlja, da preključne navedeno vinkulacijo na knjižici čez 2000 K, št. 891, in daje s tem Francetu Lavriču pooblastilo, da živne hranilno knjižico št. 981 iz shrambe župnega urada v Žužemberku ali kjerkoli se nahaja sedaj, in izposluje pri hranilnici in posojilnici v Žužemberku, da se izbrše gori navedena vinkulacija in da ta hranilnica in posojilnica izroči to vložno knjižico št. 891 Francetu Lavriču, posestniku v Žužemberku št. 44, v njegovo posest. Ako bi za župni urad ali sedanji hranitelj te vložne knjižice št. 891 izročiti ne hotel Francetu Lavriču, dajanje Miha Hrovat Francetu Lavriču obenem pravno pooblastilo tudi za slučaj svoje smrti in v France Lavriču pooblastilo sprejme." Franc Lavrič je šel po sklepu te pogodbe k dekanu M. Tavčarju mu predložil pogodbo z legaliziranim podpisom Mihe Hro-

vata ter ga prosil, da mu izroči navedeno hranilno knjižico čez 2000 K št. 891 žužemberške farovške hranilnice. Dekan M. Tavčar je začetkoma tajil, da ima to hranilno knjižico v shrambi, ko mu pa je France Lavrič zatrjeval, da jo gotovo ima, je šel iskat dekan knjižico in jo našel v svoji blagajni. Rekel je Lavriču: če je tako, da jo je tebi dal Hrovat, ti jo pa bom dal. Ali kmalu se je premislil dekan in čez nekaj časa dejal, da knjižice še ne da, da hoče prej druge "gospode" vprašati. Lavrič je odšel in potem pisal dekanu (oči v oči se ne upajo naši ljudje z duhovnikom govoriti o kaki slednjim neljubi stvari), da naj mu izroči do 15. februarja 1913 knjižico čez 2000 K. — V tistem času je bil v župni cerkvi v Žužemberku misijon. Lazaristi so bili tam, ki so misijonarji za prav — pohlevne katolike. Navedeni Miha Hrovat je šel po sklepu navedene užitniške pogodbe k spovedi k nekemu misijonarju ali posvetnemu duhovniku, ki je pomagal spovedovati misijonarjem. Med spovedjo ga je vprašal spovednik, ako je sklenil kako pogodbo, v kateri je izročil nekemu Lavriču hranilno knjižico. Hrovat je bil začuden, kje je spovednik to izvedel, in povedal mu je, da ga je Lavrič že dve in pol leta preskrbljeval z vsem, da ga bo tudi naprej prehranjeval in Lavrič to tako izvršuje, da je popolnoma zadovoljen in da si je kupil užitek tudi z navedeno hranilno knjižico. Rekel je tudi Hrovat spovedniku, da je betežnost, da ima bolne noge ("flus" v njih), da ga radi ne jemljejo drugi pod streho. Nato mu je naročil spovednik, naj gre v farovž, da bo pred vsemi duhovniki povedal, zakaj je sklenil užitniško pogodbo z Lavričem. — Hrovat je zapustil spovednico in pravil je, da je bil vsled spovednikovega izpraševanja jako vznemirjen in da ni mogel vsled re vznemirjenosti tisti dan v cerkvi moliti. — Še tisti dan je prišel dekanov hlapec po Hrovata in Hrovat in Lavrič sta šla v žužemberški farovž. Tam je vzel v delo Hrovata župnik, prejšnji žužemberški kaplan Žaubi in — Hrovat je podpisal, kar je Žaubi v hranilno knjižico čez 2000 kron napisal, namreč, da Hrovat v Žužemberku knjižico župni cerkvi v Žužemberku podari. Kot priča tega akta je pozval Žaubi prisotnega F. Lavriča, in ta se je podpisal na akt kot priča. Vse to se je godilo v pričo duhovnikov — ves sveti zbor duhovnikov je bil priča tega krasnega ravnanja z ubogim starčkom.

Po tem pa nebeški agenti se vpijejo da vera peša!
 Da, da, vera peša in bo še bolj pešala, kajti "dobro verno ljudstvo" spregleduje kam pes taci moli.

"Ali ste že obnovili naročnino na 'Glas Svobode'? Blagovoliite to takoj storiti, ako želite da se vam list redno pošilja!"

DOPISI.

Tercio, Colo.

Priloženo Vam pošiljam \$4.00 za naročnino na list in 50c za knjižico Cvetke iz Papeževga vrta, katero mi blagovolite v kratkem doposlati. Tukaj nas je kakih 60 Slovencev, kateri smo vsi vposeljeni v C. F. in I. premogovniku. V društvenem oziru smo precej preskrbljeni, ker imamo dva podpor-na društva, eno je društvo "Triglav" spadajoče k S. D. P. Z. in drugo pa spada k sv. Barbari, vendar pa je med nami še nekaj rojakov, ki niso še pri nobenem društvu in so samim sebi prepušeni v slučaju nesreče.

Delavske razmere niso posebnobne; delamo sicer vsaki dan, za služek je pa bolj slab, ker je preveč ljudi in vovoz primanjkuje, vsled tega rojakom ne svetujem, da bi sem hodili za delom.

Ker se vsestransko govori in piše v zadevi slovenskega Zavetišča, naj še jaz povem svoje mnenje. V Glas Svobode sem čital g. Gramovo razpravo, v kateri je navedel več pametnih stvari s katerimi se strinjam, je pa ena stvar v kateri mu moram oporekati in to je njegova zmota glede Nemcev. On piše, da so Nemci za tisoč let naprej od Slovencev kar se tiče kmetijstva, česar mu pa ne bo noben vrjel, saj jaz ne ker sem imel to skromno čast, da sem poznal Nemce še predno sem videl Ameriko. Poznam pristne Nemce iz "rajha", kakor tudi avstrijske Nemce in kako se oni razumejo na kmetijstvo sem informiran iz njihovega kmetijskega lista kateri izhaja v Lincoln, Nebr. in iz katerega sem in tam najdem tudi stvari prestampane v nekem slovenskem gospodarskem listu. Urednik tega nemškega agrikulturnega lista mora odgovoriti v vsaki številki na ducat vprašanj, kar znači, da morajo iskati nasvet drugod. Kdor ne vrjame, pa mu lahko dokažem.

Gospod Gram piše, da med Slovenci ne pozna nobenega, ki bi bil toliko sposoben za gospodarja pri Slovenskem Zavetišču, pozna pa ameriške Nemce, ki bi bili sposobni za tako reč. Ne vem če bo odbor S. Z. upošteval to stvar, ker sigurne sem, če napravijo tako zmoto bo podpora tako hitro odpadla, kot bi odrezal. Vsak bo rajše zapil tist dolar, kot ga pa daroval za slovenski zavod, katere mu bi gospodaril narodni sovražnik Nemec. Jaz sem pač tega mnenja, da pri slovenskih podjetjih, naj bo slovenski bos in če se ne najde nobenega ki bi bil zmožen za to stvar, potem pa naj se cela stvar opusti, prej ko bi imel Nemec gospodariti s slovenskimi milodari, z nabrano svoto se naj rajše ustanovi kmetijska šola, kamor bi se pošiljalo deco slovenskih farmarjev. Vzivajmo vsaj to malo svobode, katero nam dopuščajo tu v Ameriki in ne postavljajmo si prostovoljno naših narodnih zatiralec kot svoje uradnike, ker tukaj ni Avstrija. Predno se tako ostru obsodba izreče je treba vedeti za vzroke, ker največ boleznih se ozdravi s tem, da se najde in odpravi vzrok.

Z rodoljubnim pozdravom!

M. Kovach.

Joliet, Ill.

Le semintam se kaj čita o naši naselbini, dasiravno je ena največjih slovenskih naselbin v Ameriki. Rojaki po drugih krajih pravijo, da se po ulicah našega mesta cedi gnojnice, vendar pa ne povedo kaka. Zdi se mi, da so bili tu v Jolietu na jesen ko grozdje prešamo in ko se cedi gosta kaplja kar po "elah". Bolj primerno bi bilo ko bi nazivali našo naselbino ameriškano Kana-Galileja, ker nekateri naši krmarji se prav dobro umesejo na pretvarjanje vode v vino, sosebno v tem času ko se sladka kaplja bliža dnu v velikem sodu.

Kar se dela tiče, je allright za tiste, ki radi trdo in dolge ure delajo za majhne plače. Razume se, da plače so od muh. Po \$1.50 do \$2.00 na dvanajst in štirinajst urno delo niso mačkine solze, če pomislimo, da je delo težavno in namorno. Dela se štihno, izvzemši nedelji in "ta veliki" praznikov, pa tudi po nekateri delavnicah ne počivajo na nedeljo temveč gonijo kar enomerno naprej noč in dan.

Sicer pa nekateri zaslužijo tudi boljše, vendar to niso nobent navadni delavci, ampak so strokovni delavci, ki so v unijah. U-nijskega delavca povsod spoštujemo, samo neorganiziran delavec,

temu prede povsod slaba. In to nas uči, da je nujno potrebno, da se delavstvo zave in pristopa v delavske organizacije in z združenmo močjo izvojuje boljšo plačo in krajši delavni čas.

V društvenih zadevah smo pa menda na prvem mestu. Toliko društev imamo, da bi lahko imeli sami svojo zvezo; pa tudi veselie in zabave se ne manjka. Sedaj ko trava zeleni in ko se ptiči oglašujejo po parkih pa že vse misli samo na piknike in veselice po parkih. V drugem pa spimo spanje pravičnega in zato ni čudo, da se slovenski duhovni med seboj zavidajo in prežijo na faro sv. Jožefa, katere ima nad \$15,000 letnih dohodkov.

Pozdrav vsem tistim, ki mislijo, da po Jolietu še gnojnice teče, Glas Svobode pa želim, da bi danes leto dnij migljalo po njegovih predalih 20,000 oči kvestih naročnikov, predplačnikov.

A. A. G.

Los Angeles, Cal.

Upam da mi ne bodejte odkrili malo prostora, da nekoliko sporočim iz tega polmilijonskega mesta.

Tukaj je precejšno število rojakov, ki so pa radi razprostrtega mesta tako raztreseni, da od 2 do 10 let tu naseljeni drug za drugega niso znali. Še le sedaj smo se seznanili in ustanovili podpor-no društvo ter isto priklopili k S. S. P. Zvezi, to pa za to, ker kakor kaže število društev, mislim da je S. S. P. Zveza ena najboljših Zvez, sosebno še ko je na svobodomiselnih podlagi.

Štejem si v dolžnost, da opozorim tukajšnje rojake na velike koristi, katere nudi naše društvu v vseh ozirih in jih pozivljam, da vstopijo v naše vrste.

Kar se tiče delavcev, tako smo tukaj sami inozemci, n. pr. Mehikanci, Srbi, Dalmatinci, Črnogorci in celo Indijancev ne manjka. Seveda organizacije je tukaj malo, zakar že skrbijo kapitalistični mogotci. Dela je tukaj razne vrste, kot: stavbe velikih poslopj, čiščenje mesta in vsakovrstnih tovarn, toda plače so male tako, da se ubogi delavec komaj preživi.

Glede podnebja, mislim, da je tukaj najboljše v Zdr. državah. Iz vsega sveta prihajajo sem bogati lenuhi, da se prevažajo z avtomobili in pohajajo z "damami" v svili, ubogi delavec se pa niti ne more do siteda najesti. To naj bi bil napredek!

Meseca maja se bo tukaj bil hud boj; vršile se bodo namreč volitve župana in sicer med socialističnem kandidatom Herman in Shenk-om, republikaneem. Republikanci imajo veliko nado za zmago.

Kakor vidim iz zapisnika gl. odbora S. S. P. Zveze, namerava jo se združiti vse napredne slovenske jednote in zveze. Po mojem skromnem mnenju bi to prav bilo, ker edino v združenju nam je moč zagotovljena. Prosim da bi rojaki o tem kaj pisali v Glas Svobode in v drugih naprednih listih; da bi se velevažna stvar uresničila, ne pa da bi se o tem samo govorilo ukrenilo pa nič.

Pozdrav rojakom in rojakinjam

Anton Fisher.

CLEVELAND.

Pomlad je. Minuli so nadležni zimski dnevi, ki so prisilili vsakogar, vrteti se v okrožju tople pečine. Lahkeje nam dihaajo pljuča in vsakdo z nestrpnostjo pričakuje prostega časa, da z veselim srcem poleti na sveži zrak. Tole gosposodične v novih pomladanskih toaletnih promenirajo po ulicah. — Poslednje pa upljava tudi na mladence, da tudi oni nočejo zaostati, kajti mučivo je, predstavljati se mičnim stankam v slabem kraju. Isto stane pa tudi poročenici in to tem lažje, ker nimajo tiste skrbi, katere muči, uboge samce skozi in skozi. In vi? — Li zaostanete? — Nikakor ne. — Zglasite se pri mas in mi vam pomerimo obleko ali pa vam pretvorimo obrabljeno v novo. Čistimo, likamo, popravljamo moške, kakor tudi ženske obleke po zmer-nih cenah. Prepričajte se!

I. SMUK,

4706 St. Clair Ave. Cleveland.

KJE JE rojak Albin Ule doma iz Trbovelj. Kdor ve za njegov naslov naj ga blagovolj sporočiti Jos. Drogenik-u, 137 Bucklin St., La Salle, Ill.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Kaiser Franz Joseph I. 14. maja | Ocenia 7. junija
 Arentina 28. maja | Martha Washington 14. junija
 Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklynu.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

2 Washington St.,

New York, N. Y.

K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago.

Naša nova spomladna
in letna zaloga oble-
ke, klobukov in spod-
njega perila za vas in
vašega sina je tu.

Zmerne cene za vse enako.
V naši veliki zalogi dobite vse.
Mi vas v vsem zadovoljimo.

THE
ATLAS
CLOTHING CO.

JELINEK in MAYER,
imitelja.

vogal Blue Island Ave in 18 cesta

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DB. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskajte
torej Slovana v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.

služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo
iz častkega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Kazvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorili gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti
mi te bomo zadovoljili.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez
Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo
brezplačno hrano na parnikih družice,
snažne postelje, vino in razna mesa
jedila.

Pristanišče 57 North River
vznožje 15th St., New York
City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj

S. S. France (nov dvovijak)
S. S. La Lorraine

S. S. La Provence
S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovijak)
S. S. Niagara

S. S. Chicago
S. S. La Touraine

Glavni zastopnik na 19 State St., New York.

MAURICE W. KOZMINOFF.

glavni zastopnik za zapadu, 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

ZDRAVI ZOBJE

CLEVELAND

CLEVELAND

so prvi pogoj veselumu razpoloženju. Vsako pokvarjenost zobov za-
trite v korenini in prihranite si mnogo bolečin kakor tudi stroškov.
Mi smo si po večletnem delovanju pridobili simpatije vseh tukajšnih
Slovencev. Ne zaupajte svojega zdravlja ljudem, katere ne poznate,
pridite v domač urad, kjer vam postreženo z slovensko žensko po-
strežba. Vprašajte svojega soseda!

DR. A. A. KALBFLEISCH

6426 St. Clair Ave.

CLEVELAND

CLEVELAND

Odprto od 8 zjutraj do 8 zvečer

DOPISI

Coeur d'Alene, Idaho.

Spomlad je tu, torej je čas da se prebudimo in tudi da se jaz enkrat oglašim. — Slovencev nas je tukaj malo; tri družine in en samec. Dela se še precej dobro in 17. marca sti pričeli poslovati dve parni žagi in sicer noč in dan.

Spregovorili se moram moje mnenje o Glas Svobode, to je, da je res vse hvale in spoštovanja vreden delavski list. Dasi sem komaj eno letni naročnik odkar sem prejel prvo številko in do danes, imam vse shranjene ter jih bolj čislam, kakor sem tisto malitveno knjižico, ko sem bil še goreč katoličan.

Naj še povem, da meni je prižgal luč svobodne misli neki Judežev namestnik ko sem pokleknil pred njega, da me bo izpovedal. Vprašal me je če imam listek, a jaz sem plašno pogledal okolo sebe, češ če smo res na kolodvoru in odgovorim, da ga nimam. Na to mi je rekel, naj si grem ponj v farovž, ki je stal 3 do 6 dolarjev, in razume se, da nisem šel ponj. To je bil tisti črnosuknjež iz Calumeta, in naj zadostuje o tej stvari.

Omenim še, da sem bil naročnik na G. N., toda ker je toliko kričal proti socializmu dan za dnem, sem pa rekel: kdor je proti socializmu, tudi je proti delavstvu; slovo njemu!

Naročnik,

Collinwood, O.

Kakor vsak kulturni narod strmi danes za napredkom, isto strmi mmo skoro vsi tuk. Collinwoodski Slovenci. Dasiravno je naša naselbina šele v poboju, imamo mnogo podpornih društev raznih jednot in zvez, ki vse dobro napredujejo.

Dela imamo tudi dovolj in za služek je dovoljen, ali kljub delu dandanes pretežna večina delavskih slojev težko izhaja zaradi prevelike draginje. Kakor omenjeno imamo že za slučaj nezgod dovolj preskrbljeno v različnih društvih, vendar to ni še dovolj in k temu pride vprašanje kako odpraviti to neznošno draginjo živili?

Sprožila se je misel in to na željo tukajšnjih groceristov, ko pravijo da od Kranjcev nič ne zaslužijo, si ustanoviti konsumno društvo v ta namen je že bil sklican shod na 16. m. m. in udeležba je bila dovoljna kljub skoro nikake agitacije in se je vpisalo takoj nad 30 članov, ko želi biti združenje več rojakov, se je pa izrazilo za splošno agitacijo.

Pripravljalni Odbor.

Broughton, Pa.

Dvajset in sedmo spomlad praznujem sedanjo, ki je ravnokar priplula na lahno krilih oblakov.

Znabiti bralci Gl. Sv. mislijo, da živim že v raju ljubezni, toda britko ste se zmotili. Živim sam kakor Tone puščavnik.

Vestno izpolnjujem 2. evangelski svet ter se pokorim za preteklo življenje, kakor vidite, imam že lepi tek za seboj, a vesele urice še nobene. Takole včasih ko Janez prilomasti pozno v noč domu in boginje sanj že pričakujejo ob desni strani postelce, da ga takoj sprejmejo v svoje objeme.

Poslušajte kaj se mi je godilo (seveda le v sanjah) letošnji predpust: Zdelo se mi je, da sem sredi širnega morja. In morje? Kaj bi vam povedal, saj je vendar bilo že toliko pripovedovanja o njem. Njegovo šumenje oziroma šepetanje je bilo opevano od pesnikov z vsemi mogočimi izrazi . . .

Tako ob lepih jasnih nočeh sem stal na promenadnem krovu in opazoval to vodovje. Zdelo se mi je kakor bi sledovi ustajali in me obkoljevali. Slavnostna tišina je vladala na okoli le ploskotanje vode je bilo slišati in življenje vetra. In ob takih sanjah sem pozabil na ves svet. Ob takih sanjah so mi prišli na spomin vsi moji pretekli dnevi. In uboranje voda ter piš vetra so bile le pravilice iz nekdanjih dni. — — — "Ivan, Ivan!" klicala mi je mlada čarobna vila. Oj, ta vila! Še danes mi nudejo na njo spomini kratke sreče.

Ta vila toraj me je nagovarjala in jaz sem ji odgovarjal. Vse svoje želje in voščila sem ji razodel ob

takih nočeh, ko so že drugi ljudje pospali. Večkrat sem ogledoval moje Radovano hoteče si zapomniti vse njene malenkosti. Bila je bolj majhne lepe postave kakor iz marmorja ob luninem svitu. — — — In njene oči! — — — Da, njene oči so bile drugo morje še mogočnejši, veličastnejši, bile so še bolj modre in globoke, kot morje. —

Zagledal sem se večkrat v te oči — tako ob luninem svitu. Dolgo časa sem slonel ob ograji in gledal po morju kje je bila vila vzdigojoča se iz globlin in dotikujoča se s svojimi zlatimi rumenimi lasmi ograje krova!

Gledala me je s svojimi plavimi očmi čarobno in milo, tako prijazno tako ljubče, da sem pozabil na vse viharje morja in sveta.

Sam ne znam kakšen konec bi bil ako bi me ne bil prebudit moj tovariš, gotovo lep. Drugače ni nič novic na Broughtonu. Stoji še vedno na starem mestu, delamo malo, ga pa bolj pridno "žajfamo", ker ga prodajajo na drobno in na debelo.

Primanjkuje nam tudi ne "živnega importiranega cvetja" ker to mene najbolj veseli.

Vsi zdravi!

J. Dolinar.

Pony, Mont.

Kaj se pravi krščansko katoliško verovati? Krščansko katoliško verovati se pravi: Vse zares imeti, kar je Kristus učil, kar so apostoli oznanjevali, in kar sv. katoliška cerkev verovati zapoveduje, je v sv. pismu zapisano ali ne. — (Smo že skupaj.) Tako nas je učil, katoliški pop v šoli, v Trbovljah na Vodi, mogoče se sedaj glasi drugače, ne vem, kajti že 20 let nisem imel v roki, knjige poneumnjevanja katekizma.

Kdor pa hoče vzeti katoliško vero v zakup, in vživati sveto, moralno in idejalno krščansko kat. življenje, kakor ga priporočajo naši sveti in božji nasledniki — Krista, naj se ravna sledeče:

Bodi neumen, zabiti do skrajnosti, hodi v cerkev in k spovedi, daj vsak teden, svoj zaslužek, v bisago brez dna, ne čitaj drugega kot mašne bukve in Ave Miceo, skrbni da bodejo Tvoji otroci zabiti kot si sam, če imaš lepo ženo, dovoli ji večkrat, da gre v farovž, da jo gospod bolj utrdijo, v krščanskih čednostih, ne godrnjaj nad posledicami tega obiskovanja, ker to je zoper sv. krščansko pokorščino, vda se v božjo voljo, in igray sv. Jožefa. Voli za tisto stranko, katero gospod lajkajo, saj veš da oni vse store za Tvoj — blagor, spravljajo te v nebesa in te varujejo pred peklom, hudičom in Gl. Sv.

Če si pa že toliko naprej prišel, da si ober-katoličan, potem te pa nočem dalje učiti, saj veš kaj je Tvoje delo, da natančno spolnuješ, krščanske dolžnosti do bližnjega, in boga, in posebej še za gospoda.

Lazi okoli kot hijena, obrekuje vedoma, poštene ljudi, kjer kedar in kolikor moreš, denunciraj, slepari, zabavljaj čez socije in svobodaše, piši sem in tje, jezuvitsko zaviti članek za kakšen sv. kat. list, pusti zapeljano dekle na cedilu, če imaš priložnost, poslovi se po francosko od človeka, kateremu si poprej izmaknil denar, za stavbo božjega hleva, nič ne škoduje če si malo preveč ljubeznjiv s soprogo v odsotnosti njenega moža, misli na spoved. — V pravem času in kraju se posluži, tudi noža in revolverja, če boš to v dobiček za sv. bisago. Tako je v resnici, pravo in sv. katoliško življenje! Pa da ne boš kedo rekel, ni res! Kaj bodete vi revčki! Svobodaši — socijalisti — ne hodite v cerkev, ne obrekujejte, ne denuncirajte in ne krščajete svojih otrok, ne daste flička v sv. bisago, ne verujete nič in pravite da hočete vedeti! Joj grešniki! Pišete in izdajate satanov list G. Sv., izobražujete, narod. Zavzemate se za brezpotrebno in brezvrzoso Sl. Zaveščiše; — iščete resnico, prižigate luč, ki je ni treba. — In nočete vzeti \$1800 od čikaškega gaspuda, smrtni greh!

Tako sem vam naštel, nekaj grehov, seveda jih imate še veliko več, ti pa pridejo na vrsto, kadar bomo mi, sv. inkvizicijo zopet vzdignili, takrat pa posežemo po "svobodaših v Čikagi napru." —

Konečno vam povem še, da la-

žete, in da ni res kar ste pisali čez Čikaške in druge sv. može! — Sam ta moj dopis je resničen v Gl. S. Pridejo gotovo enkrat še čez Vas, sv. može, z od "uma zarja svetlim mečem," in Vas bojo namahal. — Prav se vam godi, zakaj pa samo lažete in nič ne verjete!

Živel Čikašk sv. može!

J. T.

Pripomba ured.: O Slovanin smo opisali v predzadnji števil.

Ralph, Mich.

Veliko sem že čital o napredku našega naroda in tudi veliko o združenju svobodomiselnih podpornih jednotah in zvezah. Pomislimo bratje naroda, ako bi bila ena združena organizacija in ena centralna blagajna, potem se nam ne bi treba bati propada in katastrof, ker bili bi dovolj močni za vsako nesrečo. Pretečeno leto smo napredovali en korak naprej, ker smo se združili vsaj navidezno in se zedinili, da postavimo Slovensko zavetišče. Le želeli bi bilo, da bi se bolj živo delovalo in da ne bi vse spalo. Prav nič ne slišimo več o Zavetišču, dasi bi morali vedno slišati kako je s stvarjo. Rojaki pogledjte, na tisočev rev imamo, ki so brez živil, ki stradajo, so brez strehe in se morajo potikati po tujih zavodih, kjer jim delijo grenak kruh in kjer jih vsak postrani pogleduje in zametuje. Nujna potreba je, da se nekaj vkrene za domovje in tolažbo naših siromakov, za katere smo kot bratje zavezani skrbeti.

Omeniti moram tudi nekaj o naši mali naselbini. Živimo v gozdu, v puščavi kot sv. Anton Puščavnik, pa vseeno se včasih prigodi kaka zgodba. Sem je prišel zadnjo jesen eden naših rojakov, ki spada v tabor črnosuknježev in ga Čikagarji dobro poznajo in zato ne dam javnosti njegovega imena ker nas je kot kristjan podučeval v krščanstvu, posebno mene se je lotil in me hotel na vsak način spreobrniti, ali revež, ni se mu posrečilo. Kakor nam je pravil, je on eden največjih poštenjakov, kar jih je kedar tlačilo čikaške ulice, ali kakor se je pozneje zvedelo je bila stvar povsem drugačna.

V Čikagi mu je eden domačinov posodil \$60.00, s katerimi je pribežal in se skrival tu v šumi. Mož, ki mu je denar posodil je že precej prileten in onemogel in zato je tudi težko pogrešal v dobri veri posojeni denar. Poizvedoval je in konečno se mu je le posrečilo, da je izvohal, kje se nahaja dolžnik, prišel je za njim in ga lepo vprašal, kaj vendar misli storiti ali mu bo plačal posojen denar ali kako. Praktičen katoličan je odgovoril, da je poslal enemu izmed rojakov v Čikagi svoto \$40.00 z naročilom, da jih izplača upniku. Stvar se je zopet dokazala, da temu ni bilo tako, temveč, da je res poslal \$40.00 rojaku znoročilom, da jih zanj hrani, dokler se ne zglesi. Velko soboto je pobral šila in kopta in jo pobral proti Čikagi in starčka pustil na cedilu. Starček sedaj ne ve kaj početi.

To je prav po katoliško. Rojak rojaka oderi in oškoduj.

Ni lepo, da poročam med svet take stvari ali vest mi ne da miru, ker mi je rekel, da naj gledam, da dobim kaj božjega blagoslova k svoji bajti, a meni se pa zdi, da ga on bolj potrebuje kot pa moja hiša.

H koneu naj še omenim, da tukaj je dosti dela in ako hoče kateri izmed rojakov sem priti delat v šumo, naj se zglesi v Wells, Mich., pri I. Stephenson družbi. Plača je po \$1.15 od kvorta.

Pozdrav vsem, ki so za združene naroda.

Drvar iz Michigana.

Cleveland, O.

Vsak ima kolikor toliko kosmatost vest in prav prilaga mu, ako se znebi teže, ki trapi grešno dušo.

Kakor sem zadnjič poročal, tukaj prav lepo napredujemo za našo Slovensko Delavsko Zadrugo, akoravno bi lahko še bolj, pa žalibog, da je tukaj kakor še marsikje veliko taeih, ki še zmiraj hodijo na limanice nekaterih slovenskih trgovcev, to je naših najhujših sovražnikov.

Dne 1. aprila smo zopet odprli drugo podružnico v Žuženberku

in godba ji je zaigrala kratko podoknico, takorekoč svoji zaročenki ali zaveznici.

Slišalo se je pa tudi od strani, tam v bližini stahujočih trgovcev, kakor tudi od nekaterih salunarjev, češ, le igrajte saj danes leto dni se vam ne bo ljubilo, bodemo pa mi vam zaigrali "totenmars" in zavijtehi naš bič, ki boš še hujše rane prizadjal kakor sedaj.

Slovenski delavci, ali bodete vi trpeli, da Vas bode kedo zaničeval s grdimi grožnjami in hodil po Vaših glavah? Gotovo eden ali druga izmed vas je šel mimo ene ali pa več takih trgovin in kaj je zapazil v razloženem oknu? Groceries for cash only. Delavec ali veš, kaj pomenijo te besede? Ali vam trgovci sami dosti jasno ne kažejo, kaj vam je storiti in po kateri poti vam je hoditi? Ali ne bi bilo boljše, da se tešnjeje oklenemo in še trdnejše roke stisnemo in da kateri še niste člani te delavske Zadruge, da pristopite k isti in da jim s tem pokažemo, kaj je sloga in kako lahko delavec, ki je v večini, zmaga, doseže svoj cilj. Delavec, če pomislimo ni odvisen od malih trgovcev, ampak so trgovci odvisni od njega. Trgovci bi morali pomisliti kedo jim je boljši ali delavec ali milijonerji z Euclid Ave. Zares nas bojkotirajo, nas blatijo in delavce odvrčajo s tem, da vpijejo vse bo propadlo — a na drugi strani jim pa osle kažejo.

Ali niso tudi oni prišli v Ameriko s trebuhom za kruhom, delali in služili svoj kruh v otvarnah kakor kedo drugi in ko so si prihranili nekaj so začeli malo trgovine, so rastle in niso propadli, dasi je bilo vse poslovanje odvisno samo od ene same osebe. In ko so začeli skromno trgovino smo jih mi ostali delavci podpirali, ker smo se držali gesla: Svoji k svojim, a oni so pa potem to geslo izkoristili in ko smo sprevideli kako se dela z nami smo se pa postavili po robu in smo rekli: Delavec k delavcu!

Pri vsem tem pa moram reči, da je med trgovci in salunarji ljudi, ki so premišljeni in se prav nič ne spodditejo nad delavsko Zadrugo in njim gre čast. O tem vedo tudi delavci in zato jih bodo tudi še naprej po možnosti podpirali. Zna pa se pripetiti tistim slovenskim salunarjem, ki držijo s bojkotirajočimi trgovci, da jim bodo delavci rekli: Gospoda Vas se lahko izognemo, le točite za Vaše trgovce, mi bomo pa tam pili, kjer nas ne prezirajo in z nami simpatizirajo.

Delavcem kličem: Oklenimo se vsi delavske Zadruge in držimo čvrsto skupaj, da bomo danes leto dni mi lahko njim zapeli tisti "totenmars", ki je bil nam namenjen. Pregovor pravi: Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.

J. E. R. sodrug.

Elkhorn, Pa.

Večkrat sem se že namenil vam poslati kaj novega iz tega kraja, toda vedno sem odlašal; sedaj pa je drugače in se ne da več odlašati.

Vem da so rojaki v kapitalističnih listih že čitali kakšna nesreča se je tukaj zgodila. Ali kaj ko ti listi ne pišejo resnice in bolj ko morejo zavijajo dejstva. Dne 23. aprila okoli dvanajste ure ponoči, je zopet stalo življenje kakim 150 do 170 kapitalističnem žrtvam, kar je bilo neposmislna grozno.

V Cincinnati mine Pittsburgh Co. pri Monongahela River je bila eksplozija vsled strupenih plinov, in govori se, da je v tistem času v majni delalo okoli 230 ljudi, od katerih se jih je le 60 rešilo, vsi drugi pa so grozno razmesarjeni. Kakor se sliši so med žrtvami tudi štiri Slovenci; sreča da jih ni bilo več v rovu.

Kakor se žuje, bilo je že pred letom govorjeno, da majna ni sposobna za delo, toda kompanija ni nič storila, da bi odvrnila grozno katastrofo. Sedaj je seveda prepozno. Takoj po nesreči so se nekateri podali v rov, med temi tudi majnski nadzornik, in tudi ti so pustili življenje v peklenskem žrelo. Kar zadene druge ponesrečenec, so jih do sedaj okoli 100 na površje spravili, a jih še vsaki dan nekoliko dobijo.

Kar se dela sploh tiče, ga je tukaj dosti; majne delajo vsak dan in istih je na izbero. Baš blizu tukaj odpirajo novo majno, ki bo pričela prihodnji mesec posloovati. Kar se pa tiče slovenskih farmerjev, smo trije v dveh okrajih (county's).

Chas. Veternik.

Loxol
PAIN-EXPELLER
ALCOHOL 40%
FAIRCHARTER & CO.
NEW YORK

Kedar ste prehlazeni kupite steklenico pristnega PAIN EXPELLERJA ni se ravnaajte po navodilu v zavitku.

Najstarejša slovanska tvrtka
EMIL BACHMAN
1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštivilno zahval in pripeznaj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

G. VOKOUN
1411 W. 18th St., Chicago.

V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobresvalčice in raznoličen tabak iz vseh dežela.

Slovenci, oglašajte se pri meni!

Telefon Canal 2301

Popravljalnica dežnikov in pip

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

Velika Dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, žantrve in zabave.

Najnovejši in najboljši oboč

kupite zdaj pri

M. KARA
1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.

Novi spomladni vzorci

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich, GOSTILNA

Vogel 22. in Lincoln Street

Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer se toči vedno sveže Schoenhofen-Edelweiss pivo in kjer se dobe domača vina in najboljše unijske cigare.

Kegljišče.

ANTON MLADIČ

2348 Blue Island Ave. Chicago.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljšje.

ODVETNIK PATENTI

GARL STROVER
(Soba števil 1009)

133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
TEL. 8909 MAIN

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 E. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

J. F. HALLER GOSTILNA

prve vrste.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji.

2103 Blue Island Av. cor. 21.St

Social Club Saloon

— Edina slovanska tvrtka v mestu —

J. Klanchek in J. Pungertič
312 Garrison Ave.

lastnika in prodajalca likerjev na debelo.

Prenočišča za potnike.
FORT SMITH, ARKANSAS.

ROJAKI V CHICAGU POZOR!
Naznanjam, da razvažam na dom DOMAČ KRUH

Naročite ali pišite dopisnico
JOHN QUALIZZA
2138 W. 25th St. Chicago.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Premog na Notranjskem. — Iz Blok poročajo: Neki tukajšnji posestnik je zasledil v Županišču, med Blokami in loško dolino težek hribu, premog. V Kočevju, kamor so ga bili nesli kazat, so rekli, da je dober, nekateri trdijo celo, da mo morda celo prav dobre kakovosti.

Z Dolenjskega poročajo: Letošnje vino smo že spili na Dolenjskem, ne bo se treba bati treh ledenih mož in ne Sofije — vse je šlo, sadje in vino. Marec je bil gorak, suh. Sadno drevje je krasno razcvetelo in trta je bujno odganjala. Dne 12. m. m. je začelo snežiti, burja je divjala, kakor nobenkrat po zimi in nedeljo dne 13. je tudi še naletoval sneg, pokrili cvetje in zemljo; mrzlo, prav mrzlo je naprej in ob sadje in vino smo letos. Dolenjski vinogradnik mora vprašati, ako se še izplača taka draga kultura, kakor je ona vinograda z nasadi ameriških trt. In pri nas je le v krajih Temenice in ob Kumu manj vinogradov, drugod pa vse polno. Naš cviček je imel dobro ime in prodajal se je včasih prav za visoke cene. Nas kmet je bil navezan na dohodke vinograda. Dehival je tudi svojo pijačo: on je mnenja, da daje vino telesu moč in od tega mnenja ga ne odvrne nobena moč. Raje je le krompir, zelje in fižol, kakor bi bil brez vina. — Zdaj bo že tretje leto, ko ni vina. In kaj bi bilo sadja! Na slovenskem Štajerju dobijo milijone kron za sadje v dobri letini. In bogovi so te dni sovražili vinograde in sadna drevesa tudi po slovenskem Štajerju. Ubogi viničarji tam! Zimsko žito je v več krajih Dolenjske slabo prezimilo. Pšenica bo komaj seme vrnila. — Krčmarjev je pri nas toliko! Pivo se bo točilo, ali pri njem se ne zasluži dosti. Le pivovarji se smeji. Slaba letina kaže biti in že es pripravljiva več tisoč mož na pot v Ameriko.

Pod vlak je legel. Dne 15. m. m. zjutraj je legel pri litijki postaji 14letni, malo slaboumični Žan Vladika na tr pred prihodom kurirnega vlaka, ki mu je odrezal glavo od telesa. Ko so mrtveca potegnili na kraj, so truplo prepeljali v mrtvašnico na Savi.

Predzna tatvina v Šentjerneju. Dne 12. m. m. je bil semenj v Šentjerneju. Ko je prišel trgovec Valec zjutraj v prodajalno, je našel prodajalno skoraj prazno. Neznani zlikovci so mu jo po noči skoraj izpraznili in mu odnesli kakor se trdi, blaga za okoli 15.000 K. Brez dvoma so morali blago odpeljati z vozovi, ker ga drugače ni mogoče odnesti take množine. Kradli so kar javno. — Ljudje so hodili mimo in so videli v prodajalni ljudi, ki so jemali blago s polje, si ga podajali in ga zlagali, pa to se ni zdelo ljudem prav nič čudnega, ker delajo ljudje v noči pred sejmom skoro v vseh prodajalnah. — Valetovi pa menda niso nič opazili in slišali.

Nesreča v vevski papirnici. Ko je 19. m. m. zjutraj natikal delavec Anton Marolt, doma iz Podmeleca pri Šentlenu, star 45 let, transmisijo, ga je kolo nenadoma prijelo in mu strlo glavo in prsi.

Čez deset let... Dne 19. oktobra 1902. so prišli fantje iz Podboršta pri Podzemlju v Krasince ob Kolpi, med njimi je bil tudi Juri Klepec iz Podboršta. Ustavili so se v gostilni župana Kambiča in se tam stegli z domačimi fanti. Bivši župan Niko Klepec, ki pa ni v sorodu z Jurjem Klepecem, je fante miril in pri tem delu je Jurju pripeljal par zausnič. To je boj še poostriilo. Bila je strašna vojska, ki se je največ sukala okrog Jurja Klepeca. Ko je Juri videl, da ni kos napadalcem, je potegnil iz žepa nož in je zabodel Miko Klepeca v trebuh. Miko je bil sicer ranjen, a je vendar okrevl. Juri Klepec jo je takrat popihal v Ameriko in ostal tam do letos. Mislil, da je vojska pozabljena, se je vrnil in ker je zamudil tudi vse vojaške nabore, se je sam zgledal pri oblasti. Tam pa so se koj spomnili starega računa in zdaj ga je moral Juri poravnati. Dali so mu

šest tednov zaradi prekoračenja silobrana in prestopka vojnega zakona. Mike Klepec pa dobil za svoj pred 10. leti ranjeni trebuh 600 K.

PRIMORSKO.

Blaznik umoril svojo ženo in ranil taščo in svojega otroka. 33letni mehanik Tržačan Fran Šlager je nenadoma zblaznel in doma porinil kar nepričakovano svoji ženi nož v trebuh; potem je ranil 73 letno taščo, Marijo Vianello, rojeno v Tolminu, ki je branila hčer; potem je še svojemu 1½ letnemu otroku prerezal trebuh. Potem je zbežal ter prvega redarju povedal, kaj je storil. Žena je bila takoj mrtva, otrok je umrl v bolnišnici; tašči gre na bolje.

Mrtvega novorojenčka so našli v Barkovljah nad železnico. Otrok je bil zavrt v papir in povezan z vrvice; nožice so bile pritegnjene navzgor, rokce navzdol. — Mater iščejo.

V sporu umorjen. V Trstu se je spri 35letni Lenard Cassano, u-služben v nekem kinematografu, z dvema človekoma. V prepiru pa mu je eden izmed teh porinil bodalo v prsi in ga zadell v sree. — Cassano je umrl v bolnišnici. Morilca iščejo.

Dve trupli najdeni v Soči. Dne 14. m. m. so našli v Soči dve trupli, in sicer v kanalu v Stračicah. Trupli sta bili oddaljeni eno od drugega le en meter. Enega mrliča so agnosicirali za Josipa Rusjana, ki je pred kratkim, kakor smo poročali, izvršil samomor zaradi neozdravljive bolezni s tem, da je skočil iz pevmenskega mosta v Sočo. V drugem mrliču pa so spoznali Lavrenca Čičigoja, kmeta iz Solkanca, katerega so pogrešali že od 16. marca. Izvršil je samomor zaradi slabih gmočnih razmer. — Trupli so prenesli v goriško mrtvašnico.

Požar v Podbrdu. Dne 16. m. m. je pogorelo posestvo Jurja Munih. Ogenj je izbruhnil v verandi in se je silno hitro razširil po cellem poslopju. Nevarnost je bila, da se razširi ogenj po vasi, kar bi postalo naravnost usodopolno. — Takojšnja pomoč je zabilila to in lokalizirala ogenj na Munihovo posestvo. Škoda znaša čez 30.000 kron, ki pa je večinoma krita z zavarovalnico.

ŠTAJERSKO.

Dva detomora. Iz Ptujja poročajo, da so našli otroci na Kasimirjevem travniku mrtvega novorojenčka. Sedaj so se dognale glede tega detomora sledeče podrobnosti: Dete je moralo že biti staro tri do pet dni; da bi ne kričalo, mu je mati natlačila v usta razno nesnago, košček mesa se je našel globoko v grlu. Po tem ga je nečloveška mati bila z glavo po zemlji, ker je bila črepija ubita; ker še otrok mogoče ni bil mrtve, mu je zavila mati prav trdno vrat z močnim trakom. — Iz Maribora pa poročajo, da so našli v greznici hiše št. 26 Mejne ulice proti Pobrežu truplo novorojenega otroka. Ležal je v greznici najbrže že nekaj mesecev.

Nova zima na Štajerskem. — Iz Ivankovcev pri Ljutomeru poročajo: Huda zima je uničila ljutomerske in ormoške vinograde skoraj popolnoma.

O posledicah vremenske katastrofe, ki je zadela one dni našo deželo, pravijo še naslednja poročila: Iz Slovenske Bistrice. Hud mraz je uničil vse kulture, celo travniki so poškodovani. Kmetom so splavali vsi lepi upi na bogato letino po vodi. — Iz Rogatec. Minule dni smo imeli mraz do 40 R pod ničlo. Vinogradi in sadonosniki so uničeni. — Iz Brežice. Slana je vinsko letino popolnoma vzela, tudi s sadjem bo težko kaj prida. Škoda v brežiškem okraju cenimo lahko na milijon kron. Pomoč je nujno potrebna.

KOROŠKO.

Otrok zaigalec. Na Hajdini pri Celovcu je pogorelo posestvo M. Jančiča. Zgorela je hiša in gospodarsko poslopje. Živino so rešili. Škoda znaša 6000 K. Ogenj je zaletel štiriletni deček, ki se je igral z vžigalicami.

Smrtna nesreča z avtomobilom. V bližini Št. Andreža v lavantin-

ski dolini je stopil stavbinski mojster Karl Eggenberger iz Celovca pred mirno stoječi avtomobil, da ga zopet navije. Naenkrat se avtomobil zažene naprej, podere Eggenbergerja, ki je padel pod avtomobil in divja preko Eggenbergerja dalje v jarek, kjer se razbi-je. Eggenberger je obležal z razbito črepinjo in umrl na mestu.

Tatinsko družbo, obstoječo iz 6 mladih fantov v starosti od 18 do 27 let, so aretirali v Celovcu. V zadnjem času so bile tatvine v mestu in okolici na dnevnem redu. Tatovi so bili zelo predrzni, obenem pa tudi zelo previdni, tako da jim policija dolgo ni prišla na sled. Šele 14. m. m. se je posrečilo žandarmeriji pri Šentpetru blizu Celovca, da je zasačila celo družbo in jo zajela na nekem kozoleu.

Prodajalec človeških kosti. — V Trgu je aretirala žandarmerija znanega eunjarja in prodajaleca kosti Josipa Hoferja iz Partscha v Solnogradu, ker je nabiral in kopal po pokopališču človeške kosti in jih prodajal.

Farne ali ljudske šole.

Italijanska deputacija v Sault Ste Marie, Ont., predstavljajoča 300 italijanskih družin, je šla se ne dolgo tega pred mestni magistrat in zahtevala, da se v njihovem delu mesta postavi ljudska šola (public school) za njih otroke. Izrekli so se, da svojih otrok ne pošljejo več v farno šolo. — Vzrok je ta, da se otroke poučuje skoro izključno samo o verstvu a oni zahtevajo, naj se otroke versko poučuje v cerkvah in ne v šoli. Vodja deputacije je še pristavil: "Kadar naši otroci odrastejo, morajo biti tudi večji za kako boljše od navadnega dela, kot smo to mi, tega se pa v farni šoli ne bodo priučili, kjer se ne učijo drugega kot katekizem. Mi hočemo izobrazbo za naše otroke in če je nam ne daste, preselili se bomo drugam, kjer jo bomo dobili."

Eden "najrevnejših" Kristusovih namestnikov.

Ist "Italija" iz Rima, poroča, da papež lastuje vatican in vsa sosedna posestva z hišami vred. In še ne dolgo odkar je podedoval \$2.400.000.00.

Nadalje pravi isti list, da papež lastuje še \$520.000.000.00 in letnih dohodkov \$23.000.000.00, kar se deli \$2.400.000 na mesec; \$600.000 na teden; \$85.000 na dan; \$5.500 na uro; \$50.00 na minuto in \$1.00 na sekundo. Med te svote pa niso všteti dohodki kot Petrovočič, dohodki zavoda Antonio de Padua in dohodki, katere mu plačujejo kot davek razne kongregacije in še razni drugi verski zavodi, kot samostani, visoke šole in razne cerkve. Nadalje razni redovi, kot jezuiti, dominikanci, Frančiškani itd. itd.!!!

Iz tega je razvidno, da bi ta "siromak" s svojimi dohodki lahko letno vzdrževal 2.300.000 družin s petimi člani po \$1.00 na dan ali posamezno 11.500.000 ljudi. — "Ubogi revež!"

Te dni nas je obiskalo

več rojakov iz W. Virginije, Arkansasa, itd., ki so skoz Chicago popotovali v, oziroma iz Wausau-kee, Wisc. Eni so šli k g. Adolfu Mantel farne kupovati, a drugi so jih že kupili in sedaj šli po svoje rodbine; nekteri so pa kar tam ostali in si že hiše stavijo.

Eksplodizija. Iz Krakova poročajo: V Vadovicah je eksplodirala v neki hiši bomba. Vsa oprava v hiši je bila razdejana. Eksplodizija se je zgodila v stanovanju kramarice Wolf. Njen mož je še z dvema drugima tovarišema fabriciral bombe. Do danes pa se še ne ve, čemu so rabili bombe. Wolf sam je bil težko ranjen, njegova dva tovariša sta pobegnila. V stanovanju so našli še več drugih eksplozivnih predmetov.

NAŠIM DOPISNIKOM!

Poročajte kratko in jedrnato. Nekteri dopisnik pošlje res tolik dopis, da je naravnost za obupati. Želimo ponovno, DA SE PIŠE KRATKO, JEDRNATO IN VEČ. KRAT

Če hočete zgubiti prijatelja, posodite mu denar!

Kedar prosi, zlata usta nosi, Kedar vrača, hrbet obrača!

Takih dobrih prijateljev je jako malo. Ako se hočete izogniti neprilicam zaradi posojila denarja takim napacnim prijateljem in če ne morate zgubiti svojega denarja tedaj naložite svoj denar obrestonosno na varno banko. Če to storite se vam ni treba bati, da bi vam ga tatovi ukradli ali ga pa ogenj vničil. Vloge prijemamo od \$1.00 naprej. Iz malega raste veliko. Isto tako vpludno vam postrežemo kedar prinesete samo en dolar, kot če bi prinesli več. Od vlog plačamo 3% obresti na leto. Obresti so plačljive vsakega pol leta. — Pričnite hraniti še danes.

Ameriška Državna Banka

1825—1837 Blue Island Ave. Vogal Loomis St., Chicago, Ill.

HRANITELJICA VLADNIH POŠTNIH VLOŽKOV.

GLAVNICA IN VLOGE \$1.800.000.00

JAN KAREL, predsednik,

J. F. ŠTEPINA, blagajnik.

Denar pošiljamo v Evropo po veliko nižjih cenah kot pa pošta. Govorimo vse slovanske jezike.

SLOVENC, KI HOČETE BITI POŠTENO POSTREŽENI: obračajte se do

Kaspar Državne Banke

Zanesljiv bančni zavod, pod DRŽAVNIM nadzorstvom.

Sprejema denar na hranilne vloge in plačuje 3% od vsega vloženega denarja. Denar se vzdigne brez odpovedi. Slov. Narodna Podp. Jednota vrši svoj denarni promet potom Kaspar Državne Banke.

VSAKA IZGUBA NEMOGOČA!

Kaspar Državna Banka pošilja DENARJE V STARO DOMOVINO. Ravnotako drafte na vse dele sveta po kurznih cenah. Denar izplačan najhitreje. K. D. Banka stoji v zvezi z najbogatejšimi slovanskimi bankami v stari domovini.

Na milijone kron je bilo poslanih v Avstro-Ogrsko monarhijo in v druge dele sveta potom te banke, in nihče ne more reči, da se mu je cent izgubil. Varnost, točnost in hitrost je naše geslo.

Na denarne pošiljave izven Chicago se polaga največjo pozornost, in je denar tist dan odposlan, ko ga mi prejmemo. Vse izven Chicago poslano denarje se naj pošilja skoz "Post Money Order" ali skoz zanesljive banke.

KASPAR DRŽAVNA BANKA PRODAJA parobrodne listke za vse najboljše premorske družbe po kompanijskih cenah.

Pišite v slovenskem jeziku. Potniki, ki potujejo potom Kaspar Državne Banke so v najboljših rokah. V New Yorku pričakuje potnike zanesljiv bančni zastopnik in spreme ljudi na ladjo in poskrbi za prtljago, s čemur se potnikom odvzame velika skrb in delo.

KASPAR STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Ovirano delovanje

Nashe vsakdanje delo bi moralo biti tako upeljano, da se vzdržimo aktivni in da na ta način porabimo ves čas in vso našo zmožnost. Na ta način ostanemo zdravi in močni. Nikoli ne smemo dopustiti, da bi kaj oviralo naše organe pri njih delu, kar bi bilo našemu celemu telesu v škodo.

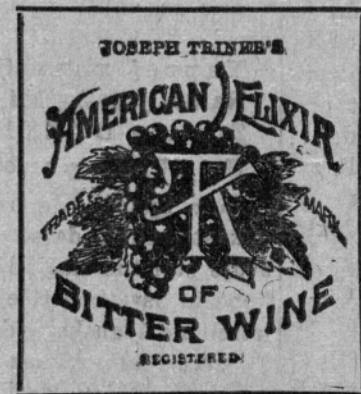
Toda celo največja skrb ne more včasih preprečiti, da se ne bi naši organi vlenili ali pa popolnoma prenehali delovati. Zgodi se, da se želodec brani sprejemati hrano ali morda vsaj ne sprejema toliko hrane, kolikor je potrebuje telo. Včasih tudi jetra ali čreva ne delujejo in posledica je zaprtje. V takih slučajih, kjer so prizadeti prebavni organi, je najboljšje zdravilo

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Isto bo izčistilo ves sistem, brez kakih bolečin ali neprilic. Ojačilo bo tudi

prebavne organe in poleg istih tudi celo telo. Isto bo:

USTVARILO DOBER TEK
POVEČALO RAZKROJITEV IN
ODSTRANILO ZAPRTJE,
NOTRANJE BOLEČINE IN KRČ,
GLAVOBOL, ZLATENICO,
KOLCANJE IN BLJUVANJE.

Isto bo pomoglo v vsih takih boleznih pri katerih trpi želodec in vsled katerih zgubimo apetit, smo zaprti ali se čutimo slabo. To zdravilo želimo priporočati za slučaj nervoznosti, povzročeni vsled neprebeve in za ženske nerednosti, povzročene vsled kroničnega zaprtja.

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

NAPREJ ZASTAVA SLAVE!

Slave Trošt.

Danes živimo Slovani in posebno Jugoslavlani v Zjed. Državah, novo, drugo in povsem drugačno življenje od onega v Avstro-Ogrski monarhiji, katere prah smo otresli z upanjem v srečo, da revni deželi pomagamo s žulji svojih rok, ali s pretvezo, da podpiramo toliko časa staro domovino, dokler nam je prijateljska in v resnici prava domovina. Kar nas Slovence žalosti v zadnjem času najbolj je pa to, da je nevhvalna Habsburška dinastija na Dunaju obrnila meč naravnost v dobro in zvesto srce Jugoslovancev, v podanike in marljive delavce in vzdrževalce Avstro-Ogrske monarhije! Začela je politika preganjanja in odkritega sovraštva napram zaslužnim Jugoslovancem, ki niso storili drugega greha, kakor da so storili Jugoslavlani in govore in čutijo jugoslovansko! Čitamo že par mesecev poročila iz Dunaja in drugih evropskih metropol, poročila, ki so vsa naperjena proti Jugoslovancem in to odstrani Avstrije in Mažarske; poročila, ki vsakemu poštemu Jugoslovancu režejo gneva srce, čut in pamet, in ki nas, Jugoslavlani, spravljajo ob ravnotežje in do pravičnega in končnega razrešitve: **ZA ALI PROTI AVSTRIJI!** Jermeni se režejo na hrbtu Jugoslovancev od strani AVSTRO-OGRESKE, ki to nad podaniki, ki so zvesto skozi šesto let stali na strani iste! Kaj bo, se vprašujemo ti, ki nismo in ne bomo še izgubili svoje prave in edine domovine? — Bo li Avstrija in Mažarska z koli in kanoni in ječami ter izgnanstvom pričela ubijati ono ljudstvo, ki se bo v usodopolnem trenutku upalo postaviti probo turski, zverinski, barbarski, hunske in nepravični švabski vladi, vladi dunajske, vladi hunske v Budapešti, kateri obe sta rabili Jugoslavlani za hrano svojim kanonom in kateri zadnji se vedno skazali kot nepremagljivi junaki nad vsakomur, ki se jih je drznil prijeti v svojih najsvetejših človeških in narodnih pravicah! Iz tega nepremagljivega naroda so ti vampirji pili kri, živo kri! Krise da pa zopet oprati edinole s KRVJO! —

Plakal je narod Jugoslovancev ob poročilih iz Balkanskega bojišča, kjer so kmečki junaki dali svoje ŽIVLJENJE za SVOBODO, BRATSTVO IN ENAKOSTI SVOJIM BRATOV V TURŠKI RAJI. Plakal je narod nad onimi dvesto junaki, ki so z bombami in rokah naskočili nepremagljive Tarabske nasipe in umrli grozne junaške smrti vsi do enega. Umrli na nekdanji SVOJI zemlji za SVOJO zemljo, za zemljo Jugoslovansko, namočeno s krvjo bolj kot korita v čikaških klavnicah... Plače še vedno narod Jugoslovancev nad umrli stotimi JUNAČI, ki so izdihali na mrzlih črnogorskih barih za narod in svobodo zlato... In ravnotako je narod Jugoslovanski plakal nad padlimi bolgarskimi in srbskimi junaki, kateri so dosegli svoje zmage edinole radi tega, ker je šel kmet, obrtnik in gospod v vojno z navdušenjem in z vero, da gre v boj za pravično, za sveto stvar, za NOVO DOBO JUGOSLAVLJE! In ta narod je zmagal!

Cel civiliziran svet občuduje hrabrost Balkanskih Zaveznikov, junaštvo Jugoslovancev; simpatizira z njimi in daje svoji simpatiji duška v časopisju, literaturi, v parlamentih in v svojem domu med svojimi. Uverjen sem, da bi z njimi simpatizirali Celukafri iz najtemnejših kotov Afrike, če bi vedeli zakaj se gre, ker tudi oni so pričeli okušati prijetnosti nemške "civilizacije in kulture"...

Kakor že rečeno: Ves svet je na strani Balkanskih Zaveznikov, to je Bolgarov, Srbov, Črnogorcev in Grkov — samo AVSTRO-OGRESKA — NE SME BITI NJIH PRIJATELJICA? ker tako zahteva njena mačeha in gospa bobra v Berlinu — NEMČIJA, ki vidi v probuji in SVOBODI JUGOSLOVANCEV — nevarnost za svoje hudičevsko-zlobno-proti-Jugoslovansko delo, razširiti pokončito do Male Azije, streti in pokončiti vse, kar čuti, živi in je Jugoslovansko! —

Ker je pa večina prebivalstva v Avstro-Ogrski monarhiji slovenskega rodu, ker je večina prebivalstva te države iste misli, rodu, jezika in krvi kot oni junaki na Kosovem polju in Odrinu kot oni Junaki, ki počivajo mirno v Skadarskih jarkih in okopih se zahleva od NJIH, NAS, IN TO POD KRINKO "PRAVEGA PATRIOTIZMA" — DA ONI, TO JE MI, SLOVENCI, HRVATI, SRBI, ČEHI, POLJAKI, SLOVAKI IN RUSINI, primemo za handžar in na generalsko povelje iz Berlina vdarimo z "Heil" in "Eljen" klici na SVOJE BRATE... "Avstrijske sovražnike", se vdarimo za Arnavtske naše (avstrijske) "brate" in še nekatere druge albanske bandite, od katerih lahko pričakujemo toliko hvalnožnosti, plačila in dobička, da ne bo več treba Avstrijancem hoditi v Ameriko za kruhom! Tako nam pravijo v obljubi švabski in mažarski brate, ki bi radi zabili Jugoslovancem še en turški kol v hrbet, kot so to stirili z Besno-Hercegovino...

Sedaj, ko že ne morejo z nobeno rečjo več preprečiti, da ne bi "Kranjci" znali, da so Srbi njihovi bratje, bratje po krvi in jeziku, bratje v miru in vojni — BRATJE IN SAMO BRATJE VEDNO... sedaj so te politične stenice pričele sumničati svoje lastne državljanke, da delajo proti Avstriji, proti apostolski dinastiji, proti Dunaju, proti avstrijski armadi, proti svetim relikvijam Habsburške hiše... Oni zahtevajo, da mi, pridni in mirni avstrijski Jugoslavlani primemo za orožje, in se pričemo klati s svojimi brati, s svojimi očeti, sestrami, ženami in s svojimi otroci... Kaj vendar TI BEDAKI od NAS zahtevajo?! Kaj vendar oni o NAS mislijo! ŠESTO LET JE ŽIVEL JUGOSLOVAN V AVSTRIJSKI SUŽNOSTI — šesto let je nosil verige na nogah, rokah in okoli vratu — IN NIKDAR SE NI TA SIROMAK UPRL SVOJIM TIRANOM IN RABLJEM!

Jugoslavlani v Avstro-Ogrski se je vedno zapostavljalo; ni se nam dalo sol; ni se nam dalo pripomočkov za nadaljnje razvijanje naroda; ni se pospeševala naša kultura in književnost; ni se pustilo kmeti izobraziti; ni se skrbelo za naše dežele ne gospodarsko, in ne agrikulturno in ne industrijsko; ni se nam pustilo svobodno razvijati in uveljaviti naš Jugoslovanski jezik; ni se nas pustilo kot eno veliko družino skupaj, temveč se nas je razmejilo, in smo postali eni Slovenci, drugi Hrvati, tretji Srbi, četrti Bošnjaki, peti Slovenci, šesti Dalmatinci, čeprav smo prišli pod okrilje Avstro-Ogrske kot EN NAROD, kot JUGOSLOVAN!

Pač pa se je za Jugoslavlani "skrbelo" tako: Vsako stoletje je "vlada" ali "stanovi" poslali enega "nadarjenega" Jugoslovana v kak jezuitski samostan, da se je učil za "dobrobit svojega naroda" iz "črnih bukvic" — "višjih učenosti". Pisce slovenskih knjig se je obešalo, izginalo ali zaprlo, njihove knjige so se radi "pregrešnosti" v cerkvi sežgale in izdajali so se ukazi, da se take in enake brezverce in sovražnike Rima in Dunaja brezobzirno preganjajo, in če se jih pobije kot pse, dobe ubijalec celo lepe nagrade... Slovenski jezik se je sramotil, zapostavljal — in govoriti so ga smeli samo pastirji in kравje dekle, kot nam to govore stari pergamenti v muzejih na Dunaju... Gledalo se je na to, da je narod zastajal v poljedelstvu in kulturi in se mu je nasvetovalo in zapovedalo, da mora vse svoje prihranke oddati gosposki, ki mora "varovati" deželo pred divjimi Turki, za katere imajo sedaj njihovi potomci na Dunaju tako veliko ljubezen, da bi lahko mislili, da sta Kristus in Mohamed postala dobra prijatelja in sta se na povelje Nemčije in Rima zblizala in sporazumela... Skrbelo se je nadalje, da so se nam šole in drugi kulturni zavodi, ki nam jih je sezidal Napoleon, — podrli in se mesto univerze sezidala na istem mestu velika štala za popotnike, potrebne odveze in božjega žegnaja... Tudi so nam v tem času vbili v glavo, da je rim-

ske-katoliška vera edino zveličavna in prava in sveta in Jugoslovancem tako potrebna — tako potrebna — da lahko na nje naukih — podlagi ubijamo nevernike — "pravoslavne Srbe", ki v Albaniji tako indijansko masakrirajo uboge bandite "katoliške" Arnavte in "Albance"! In če pogledamo v novejšem času to avstrijsko "skrb" za Jugoslavlani vidimo se bolj grozeče in po maščevanju kličeče podobe: Na eni strani se nas prodaja pangermanskim idejam, na drugi strani težnjam hunskega potomca Mažarom, na drugi strani nas zopet žre avstrijski vojaški moloh in vis a vis njegov pomočnik in zaščitnik vseh Kristjanov: Sv. oče. Kličejo temu zaslužnemu narodu že dolgih in trpkih šest let: "Daj cesarju kar je cesarjevega, — in boga, kar je božjega" — Ta revni in zmogani narod v resnici daje, pridno, nemahljivo, vestno in z vsem spoštovanjem svoje srage, pot in delo tem peklenkim svojim sovražnikom, in kaj ON prejme od njih???

BATINE! BATINE! BATINE! HRVATI ZA ČRNOGORCE! tako nam poroča brzojavka iz Zagreba, in brzojavka "Hrvatskoga Saveza" iz Amerike, ki se glasi sledeče:

Kralj Nikola, Cetinje, Črnogora. Črna pošast (Avstrija, op. ur.) z Dunaja naj najde svojo SMRT ob junaških prsih hrabrih Črnogorcev. Ozidje Vukašinovega Skadra, obliho z junaško krvjo, naj ji bode GROB! To želijo v duhu Z VAMI člani grane (veje) "HRVATSKOGA SAVEZA".

Bezič, predsednik. Vprašamo se sedaj, kaj rečemo mi SLOVENCI! Slovenci, ki smo NAJBOLJ navezani na Srbe in Hrvate in Bolgare. Mi Slovenci, ki naše brate Jugoslavlani življensko POTREBUJEMO, ker brez NJIH NAM NI ŽIVLJENJA! — Kaj porečemo mi? Stojimo mi še nadalje za pangermanizem in tlačenje nas in Jugoslovancev sploh? Smo mi zato, da se naše BRATE POBJA S KANONI AVSTRIJE? Stojimo Slovenci za pogubonosno politiko, za SOVRAŽNO JUGOSLOVANSKO politiko PRESTOLONASLEDNIKA FRANCA FERDINANDA? Zamoremo mi prišleki zvestobno Franu Ferdinandu, ki si je postavil za življenski smoter in cilj: KAKO UGONOBITI JUGOSLOVANE IN NAREDITI IZ AVSTRO-OGRESKE MONARHIJE VELIKO-RIMSKO-NEMŠKO-DRŽAVO? NAM JE TO MOGOČE?

NE! NE! NE! in STOKRAT: NE!!

Pač si bomo pa zapomnili delovanje Avstrije iz leta 1913! — GROBOVI JUGOSLOVANSKIH JUNAČEV, PADLIH PRED ODRIKOM, LOZENGRADOM, KU-MANOVEM, TARABOŠEM IN SKADROM NAS MORAJO ZA VEDNO SPOMENJATI TUDI NAŠEGA GROBOKOPA, TIRANA, MORILCA IN NAJVEČJEGA IZDAJALCA IN NEHVALEŽNIKA: DUNAJA IN BUDAPEŠTE.

Naš nesmrtni pesnik Jenko je zapel:

Naprej zastave Slave!
Na boj junaška kri,
Za blagor OČETNJAVE,
Naj PUŠKA govori!

In v upanju, da nam bo dana enkrat prilika, da se navalimo na svoje stoletne tlačitelje in grobokope in osvetimo Očetnjavo in jo iztrebimo švabske nadvlade in rabeljstva mažarskega — umremo tam lažje — ker storili bomo, kar MORAMO STORITI!

Zapeka,

otrpla jetra, neprebava, težka prebava in tem podobne nepravilne želodec ali jeter se hitro vdajo uplivom Severovega življenskega balzama (Severa's Balsam of Life), kateri je splošna tonika za celi ustroj. Povspenjuje redno delovanje črev ter pomaga prebavi. Cena 75 centov. Na prodaj v vseh lekarnah. Zahtevajte Severovega, katerega izdeluje W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. (Advertisement)

Rock Springs, Wyo.

Ne morem si kaj da ne bi odgovoril, na oslarije ljudi, z zvedelimi možganami, ki jih ima Amerikanski Slovenec za svoje dopisne, Katoliška žena in J. Vidervol "oh my"! ako si niso dali sebi podoba bedakov, ki jo je deležen tudi Am. Sl. no potem pa že vse neha. Da ljubi izobrazbo, to je pokazala v svojem dopisu dne 18. apr., ko se veseli lopovskega napada, in mogoče si i ti bila med napadalec? Da taka je kat. žena! Ko bi bili i vi podkovani v znanstvu in izobrazbi, bi se tudi družili z uma svitlim mečem, ali vaš nastop pove z eno besedo da se niste učili nič in da ste nerazumni kot petletno dete.

Javno uprašam kaj je socializem? In tudi razložite kaj je vera?

In, ali je rekel Krist da mora biti vera rimo-katoliška?

Ali ni bil Krist kot proletarec, ki je spodbujal in učil narod, pa naj je bilo to v verskem ali političnem vprašanju?

Zakaj naši škofje in duhovniki v obilju žive in to brez žene?

Odgovori kat. žena!

G. Vidervol tudi tebe se lahko upraša kdaj je kateri socialist rekel da ti bomo vzeli tvoje ponošene hlače, in kdaj je kateri govornik rekel, da ne bomo, ali da ni treba delati?

Odgovori g. puhloglavež pa pušti greenhorne na miru, ko si še sto let za njimi. Pravica je še vselej zmogala in ni se vprašalo so li nazadnjaki zadovoljni ali ne.

Vera ni še nobenega nasitila, pač pa mnogo grozote povzročila! Da, kako bi bilo lepo ko bi zopet gorele žive bakle v obrambo kat. vere. Toda zastoj na vaše solze in želje, da bi gledali goreče socialiste na grmadah; tisti časi so minuli in nebo jih več.

Vama svetujem da gresta med Čulu Kafre poučevati kat. vero, mogoče bode kaj več sreče. — Da bi nam taki bogomolci diktirali kaj smemo in kaj ne, se moram bolešno nasmejati. Kajti vsa njihova šola jih stane 15 krajačev, to so namreč tiste buklice, ki "gspud" tako radi prodajajo; zato vama svetujem, da pridno segata po "Glas Slobode" pa vama garatiram, da čez leto dni bosta sedaj vama priljubljenmu listu dala breo.

Zdaj naj še malo opišem domače novice.

Bilo je okrog 15. aprila, ko je nekdo bosonog po hodnikih velikanske skoke delal, hm, in roke, ouh! pardon — noge so se mu videle, da skoro črevljev za njega ni v prodajalni. Ko sem enega slov. trgovca uprašal, kaj da ti skoki pomenijo, ki zgledata tako vratolomno, mi pomežikne in reče: "Ali ne uprašas če bo sneg, bi mi bilo bolj novo kot to skakanje, ker ni prvič" — brez komentarja.

In tudi naši trgovci so precej vročekrvni, 21. aprila sta se nekje malo polasala in pobunkala en trgovca in en mesar; kot posledice tega so menda neka vidna znamenja na glavi trgovca, po čemur se da sklepati da je zmagal mesar. In lote za Slov. Dom smo tudi dobili in kakor se sliši, nekomu ni po volji, drugi pa kiha brez šnofanea. Oh pa taki ljudski prijatelji — ki so že toliko storili za Slov. narod v Rock Springs! Ljudstvo vas je spoznalo.

Delavske razmere so jako slabe, vsem dela lačnim pa povem, da ga v Rock Springs ni.

Postopač.

Tel. Canal 376

RUDOLF SMRCEK

Edina slovenska knjigovoznica v Chicagi

1623 BLUE ISLAND AVENUE

Se priporoča rojakom.

Najnižje cene.

Telefon: Canal 3014

MAZDAR!

SALOON

s kegljiščem

kjer točno vedno sveže pivo in druge raznovrstne pijače. Domače vino. Unifake cigare. Potniški dobi pri namni čudna prenočila. Potreben vsakomur točno in lažnoma.

MARTIN POTOKAR

1625 So. Center Ave., Chicago, Ill.

VSAK SE

JAGMI ZA

10 za 5c

NEBO

CORK TIP

CIGARETE

Vsak trgovec proda vedno več NEBO Cigaret vsaki den.

Možje ozdravljeni v 5 dneh

VARICOCELE HYDROCELE BREZ NOŽA IN BOLEČIN.

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nesmožnost, vodenico in boleznitličočih se možkih. Pridite k nam vsi, ki ste se neuspešno zdravili pri drugih zdravnikih. Moja 15 letna praksa vam je na razpolago in jamči popolno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih.

Ozdravim pozitivne žilodrec, pljuča, ledvice in nepravilne v jetrih. (Za neuspešno ozdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE

BOLEZNI

GUBA NAGONA, SOLEZ-ŽIVLEČICA IN JETRIH zdravim hitro za stalno in tajno. Živčene nesmožnosti, slabost, na. por, zastrupljenja in sguha vode.

PLJUČA

naduho, Bronchitis, srčne bolezni in pljučne zdravim po moji samostojni metodi.

Nasvet zastanj.

STALNO OKREVANJE

ZASTRUPLENJE

JE KRV

In vseh drugih kožnih bolezni, kakor prische, lufice, onemoglost itd.

ŽENSKA

BOLEZNI

beli tok, bolečine v osature, garje, otekline, podju in druge organske bolezni zdravim za stalno.

Preiskovanje zastanj.

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago

Odprto od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjutraj, do 4 pop.

Pilsen Auditorium

Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicago.

Importiran Pilsner, Anheuser-Busch, Michelob in "r" matirvedno na čepu. Importirana vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

Solidna slovenska trgovina

V zalogi imam vsa zlatnina in srebrnina, kar jo spada v to stroko. Popravljam tudi ure in drugo. V zalogi imam tudi gramofone, slovenske, hrvaške, nemške in angleške plošče. Se priporočam. Za vse pri meni kupljeno blago jamčim.

FRANK ČERNE

6034 St. Clair Ave.

CLEVELAND, O.

Dajte izdelati svoje tiskovine pri

"SPRAVEDLNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerne — Delo solidno

"SPRAVEDLNOST" EDINI ČEŠKI, UNJSKI DNEVNIK STANE 10C. NA TEDEN.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE

NARODNA TISKARNA

2146-50 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

TEL. CANAL 445

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1.